

A mindennapi kenyérünk

Áldás, melyért mindennap imádkozunk, hogy valóban áldásnak adja meg asztalunkra a legfelsőbb hatalom. Áldás a kenyér, mint ahogy életet jelent a ringó buzavetés, amelyet verejtékekkel vetettek, munkával arattak és csépeltek ki, hogy millió, meg millió kis élet-csira buzaszem elindulhasson rendeltetését betölteni az élet további, folyamatos fenntartásában. Mindennapi kenyérünk csak imádságos áldást jelenthet továbbra is, időtlen-időkig s nem válhat vészhozó szimbólumává még a mai megnehezedett időknek sem. Ugyilátszik, a helytelen gazdaságpolitika még a kenyér nagy szimbólumát sem hagyja kikezdetlenül. Jelentéseink vannak róla, hogy az a kenyér, amelyet a családfő munkája gyümölcsként helyez családjá asztalára, haláltrejtő mérge is lehet, amely a romlást rejti magában. Megdöbbenő esetek tanuskodnak arról, hogy attól a kenyértől, amelyet hatósági rendeletre egyik-másik külvárosi pékműhelyben készítettek, megbetegedtek azok, akik belőle ettek. Az aradi megbetegedések híre után Nagyváradról jött újabb jelentés, amely arról hozott értesítést, hogy ott vérhast kaptak mindazok, akik az új típusu, nyolcas számú fekete kenyeret fogyasztották. A kenyér ezeknek a betegeknek asztalán gyötrelmes bajok forrásává változott és ártatlan gyermekek kinban vergődő teste hívja tetemre a korszelemet! Agrár-ország vagyunk. Tejfel-mézzel folyó Kánaán lehetnénk, hisz az elmúlt évben azért ment tönkre az ország hatalmas tömegű gazdatársadalma, mert annyi volt a buzánk, hogy azt se tudtuk, hová tegyük. Gazdasági életünk irányítói akkor kiadták a jelszót: árát kell szerezni a buzának, mert máskülönben tönkremegyünk! Az akció reményeken felül sikerült. A tavaszi természeti csapások mintha csak segítettek volna gazdaságpolitikuskainak: megriktáltak a folyókmenti buzavetések, jég verte el a termést és Moldovából, Bessarábiából kell buzát hozatni az aradi malomnak, ha fenn akarja tartani üzemét. Van ára már a buzának, több is a kelleténél, mert hiszen elmaradtak a fölényesen jóslott csodák. A kevesebb buza nem termett senki számára több kenyeret, csak több fekete, kenyértelen napot.

A fekete napok fekete lisztből készült kenyérét legelőször a gondosan elzárt hivatalszobák íróasztalán sütötték ki gazdasági bölcseink. Meg is látszik rajta: egy pékmester sem vállalta szívesen, csak erőszakra az első sütetet. Takarmány-lisztből nem készülhet embernek való kenyér. Az illetékesek azonban bedugták füllüket a pékszindikátus tiltakozása előtt, nem vették tudomásul a modern orvostudomány vétőjét és elzárkóztak paragrafusaik drótsövénye mögött. Lesz, ami lesz!?

Az eredmény, ime itt van. Vérhas, szenvedés, átok. A kenyérért való küzdelem utáni pihenés helyett szenvedés. Minden, csak nem áldás. Minden, csak nem a mindennapi kenyérünk, amely köré kisimult arccal, ragyogó szemmel ülhet mindennap körül a család...

Reméljük, hogy illetékes gazdasági tényezőink, ha késve is, de ráébrednek a végzetes lépés teljes gyakorlati és erkölcsi csődjére. Ha semmi más nem is: az ártatlan szenvedők vergődő skolya fel kell szakítsa azokat az ajtókat, amelyek mögül sorsunkat intézik, hogy még mindig idején megváltoztathassák rendeletüket, amely az áldásból, ime: gyötrelmet csinált.

Oroszország csak három évre akarja megkötni a megnemtámadási szerződést

Románia követe beszámolt Károly királynak — Lengyelország magára maradt az orosz kérdésben — Franciaország Románia mellé álli — Rábizzák Romániát a Népszövetség ellenőreire

Jelentettük már, hogy Románia okvetlen megköti a szovjettel a megnemtámadási szerződést. A tárgyalások közvetítésére Lengyelországot, a kiántant tagját kérte fel és kezdetben a szomszédállam vállalta is az intervenciót, azonban tegnap váratlanul kijelentette, hogy önállóan köti meg Oroszországgal a szerződést. Lengyelország barátságtalan lépését nagyon elhamarkodottnak tekintik. Franciaország teljesen Románia mellé állt és kétségtelen, hogy a legrövidebb időn belül létrejön Oroszországgal a megnemtámadási szerződés.

A belpolitikai helyzetről alábbi távirataink számolnak be:

Bucurestiből jelentik: Maniu miniszterelnök elnöklété alatt a kormány gazdasági bizottsága fontos értekezletet tartott, amelyen Madgearu Virgil pénzügyminiszter terjesztette elő jelentését a Népszövetség pénzügyi bizottságával való együttműködésre vonatkozólag. Madgearu expozéjában kifejtette, hogy a Genfben megkezdett tárgyalásokat okvetlenül szükségesnek tartja egyezmény formájában véglegesíteni.

— Az ország szempontjából nem lehet sérelmes a pénzügyi ellenőrzés — mondotta Madgearu pénzügyminiszter — és fellette szükséges a Népszövetséggel való pénzügyi együttműködés.

Hiszen ha ezt a szükséges ellenőrzést nem a külföld végezné el, akkor önmagunknak kellene azt gyakorolni. Meg kell kötnünk az egyezményt a Népszövetséggel, mert ezen szükséges együttműködés nélkül veszélyeztetjük külföldi összeköttetéseinket.

Madgearu expozéja után a gazdasági bizottság vitatta meg a kérdést. Valószínű, hogy a közeljövőben döntenek a genfi tárgyalások folytatására vonatkozólag és az egyezmény egyes pontjainak módosítása tekintetében is határozat jön létre.

Bucurestiből jelentik: A politika középpontjában még mindig az orosz-román

megnemtámadási szerződés ügye áll. A bucuresti-i lapok egyöntetűleg megállapítják, hogy Lengyelország elhamarkodta a dolgot, amikor elutasította Románia ama kérését, hogy a közvetítő szerepét játssza a Szovjet és Románia között. A Cuvantul szerint Titulescu külügyminiszternek, ennek dacára mégis sikerült az orosz-román szerződés kérdését kedvező mederbe terelni, amennyiben megnyerte Franciaországot a közvetítő szerepre. Gabriel, Franciaország bucuresti-i meghatalmazott minisztere, napok óta beható tárgyalásokat folytat a külügyminiszterrel, akivel sikerült is megállapodásra jutni. Ezek szerint Franciaország minden támogatást biztosít Titulescunak az orosz-román kérdésben és elvállalja a közvetítő szerepét is.

Bucurestiből jelentik: Kormányhoz közel álló körök az ellenzéki lapok értesüléseit a lengyel állásfoglalásról, tulzottnak minősítik. Nem szabad azt hinni, hogy a lengyel állásfoglalás döntő behatással lenne a román-orosz viszonyra, ahogyan nincs a francia-orosz viszonyra sem.

Cadere varsói román követ ma megjelent Sinaiában, ahol kihallgatásra jelentkezett az uralkodónál, ahinek részletesen beszámolt a Litvinovval folytatott tárgyalásokról. Cadere ezzel egyidejűleg Titulescu külügyminisztert is informálta az orosz-román probléma jelenlegi fázisáról. Az Adeverul tudni véli: Cadere nem vállalja tovább, hogy ő folytassa Litvinovval a tárgyalásokat. A Lupta szerint a most meginduló tárgyalások ügyében tett előkészületek igen alaposak és kedvező eredménnyel kecsegtetnek. Az orosz javaslat állítólag az lenne, hogy a megnemtámadási szerződést három évre kössék meg és ez két évvel automatikusan meghosszabbítható lenne. A román álláspont szerint az egyezmény a Kellogg- és Briand-szerződések közbeékelése lenne. Ha a lengyel-orosz tárgyalások nem fejeződnek be, ez a román-orosz tárgyalásokra nem lenne kihatással.

Kibékülés Károly király és Elena hercegnő között

A hercegnő Florencbe utazik — A tárgyalásokat Maniu Gyula miniszterelnök közvetítette

Bucurestiből jelentik: Politikai körökben élénk érdeklődéssel tárgyalták már napok óta Elena hercegnő váratlan hazaérkezését, amelyet különféleképpen kommentáltak. Egyes beavatott körök teljesen bizonyossá vették, hogy Maniu Gyula miniszterelnök, aki — mint ismeretes, — két ízben volt kihallgatáson az anyahercegnőnél, nyilatkozni fog, azonban az érdeklődéssel vált nyilatkozat elmaradt. Ma megjelent a miniszterelnökségi sajtóiroda közleménye, amely a következőképp hangzik:

Elena fenséges asszony az országba jött, hogy fiának, Mihály nagyvajdanak születésnapján jelen lehessen. Az országban való tartózkodása kedvező alkalmat

nyújtott arra, hogy a múlttal és jövővel kapcsolatban még a nézeteltérések lehetsége is elháríttassék. Elena hercegasszony még egy-két napig az országban marad, azután Firenzébe utazik.

Elena hercegasszony egyébként tegnap délután együtt fogadta kihallgatáson Maniu Gyulát és Titulescu külügyminisztert. Mihály nagyvajda ma reggel Bucurestibe érkezett, hogy édesanyját üdvözölje. Illetékes helyről nyert információk szerint Elena hercegnő és a király között létrejött megegyezések mindkét felet teljes mértékben kielégítik. Az egyezkedési tárgyalásokat, — mint ismeretes, — Maniu Gyula folytatta le.

Felterjesztés az aradi Astragyár megvétele ellen

A Kereskedelmi és Iparkamara erőlyesen követeli, hogy a gyár tovább működhessen — Most ötszáz munkást foglalkoztatnak — A minisztertanács még nem hagyta jóvá az eladást

Aradváros egész lakosságát súlyosan érintő fontos ügy foglalkoztatja most az aradi közgazdasági tényezőket. Az Astra gép- és vagongyár eladásáról van szó, amelynek bekövetkezése katasztrófálisan érintené nemcsak háromezer alkalmazottját és azoknak családját, hanem az összes kereskedőket, iparosokat, sőt a várost és az államot is, mert ha az államvasut csakugyan megvásárolja az Astragyár részvényeit, akkor a CFR teljesen beszünteti a gyár üzemét és háromezer aradi alkalmazott: munkások, mérnökök és más adminisztratív teendőket megbízott személy véglegesen kimarad a jólkereső egzisztenciák közül, tehát megszűnik a rendes vásárló- és adófizetőképessége.

Mostanáig csak a legbeavatottabb személyek ismerték az Astra eladásának hátterét és azt, hogy voltaképpen miért akarja a CFR megvenni ezt az óriási, modern iparvállalatot? A legtöbben politikai okokat kerestek az országos feltűnést keltő vétel mögött. Azt hitték, hogy az államvasut le fogja szereltetni a gyárat, modern berendezését pedig az ország belsőjébe szállítja, ahol ismét üzembe helyezi a gépeket.

Mit tartalmaz a szerződés?

Most, hogy a legilletékesebb közgazdasági fórumok is behatóan foglalkoznak ezzel a rendkívül fontos kérdéssel, az *Aradi Közlöny* kiderítette az Astra eladásának tulajdonképeni okait. Kérdést intéztünk az eladás körülményeit igen jól ismerő kiváló aradi szakemberhez, aki az alábbi, eddig ismeretlen adatokat közölte velünk:

— Téves az a hiedelem, hogy az államvasutat akár politikai, akár nemzetiségi szempontok vezérelnék ennél a vételnél. A CFR-nek tényleg az a terve, hogy teljesen beszünteti az Astra üzemét, ha sikerül a vállalat birtokába jutnia. A tárgyalások még nem fejeződtek be és egyelőre az államvasut megrendelésekkel látja el az Astrát, amelyben most is körülbelül 500 munkás dolgozik. A CFR nagyobb mértékben is foglalkoztatná a gyárat, ha szüksége volna új vasuti anyagokra vagy jelentékenyebb javításokra, mert hiszen

az Astrával kötött szerződése alapján akkor is milliókat kell kifizetnie az Astra számára, ha nem is ad a gyárnak megrendelést.

Tulajdonképpen emiatt tartozik a CFR sok millió lejjel az Astrának, mert nem bírta a szerződésben megállapított szállítási kvantumot megrendelni és meg kell fizetnie azt az összeget, amelyet a gyár 20 százalék pónalé gyanánt követel és amely ezidő szerint sok millió lejt tesz ki. A CFR az évekkel ezelőtt kötött szerződése alapján tehát a meg nem rendelt munkákért is tetemes összegeket kell hogy fizessen az Astrának. Ez az oka annak, hogy meg akarja venni a gyárat, mert ezzel sikerül megszabadulnia a reánézve igen terhes szerződéstől. Az Astrának néhány évvel ezelőtt sikerült ezt a kedvező szerződést megkötnie, amellyel hosszú időre biztosítani akarta óriási üzemének zavartalan működését, teljesen függetlenül attól, hogy milyen irányzat uralkodik az államvasutaknál.

Tiltakozás az üzembeszüntetés ellen

Ezzel a nagyjelentőségű kérdéssel foglalkozott most az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége, amely terjedelmes felterjesztést küldött a közlekedési miniszteriumba. Tiltakozó memorandumában rámutatott arra, hogy az államvasutaknál tulteng a bürokratizmus. Nem akarják belátni azt, hogy a CFR kereskedelmi vállalat, ott is érvényesülnie kell a helyes üzleti elveknek. A kamara ragaszkodik ahhoz, hogy a vállalatot hagyják meg maánkezekben, de ha át is venné azt a CFR, semmi esetre se szüntesse meg az üzemét.

Az *Aradi Közlöny* különben arról értesült, hogy a CFR a modern, nagy belföldi gép- és vagongyárakat részben azért is mellőzi, mert inkább a saját kezelésében levő javítóműhelyeket foglalkoztatja.

Schapiro Emánuel, az Astra-gyár vezérigazgatója kijelentése szerint a gyár eladása ügyében újabb fordulat nem történt, tehát a minisztertanács még most sem hagyta jóvá a szerződést. Az aradi kamara memorandumuma így még kellő időben érkezett a miniszteriumokhoz.

Anglia is beszünteti a háborus adósságok fizetését

**Salter pénzügyi szakértő feltűnést keltő nyilatkozata
A lefegyverzést tárgyalták az angol alsóházban —
A londoni parlament előtt szétverték az éhségtüntetőket**

Londonból jelentik: A világgazdaság vezetőtényezői számára újabb szenzációval szolgált Anglia, amely egy elhatározó lépéssel legelsőnek szakított az aranystandard-számítással. Ez alkalommal az angol hivatalos pénzügyi körök állásfoglalásának mélyebb jelentősége és messzeágazóbb világpolitikai súlya van.

Az újabb világszenzáció egy hatalmas oecánjáró fedélzetéről, az Aquitania szalonjából pattant ki, amelyen Salter, a világhírű angol pénzügyi szakértő utazik Amerika felé. Salter, mint ismeretes, annak a vegyes angol-amerikai bizottságnak a tagja, amely Anglia háborus adósságainak fizetési részlet-ügyeit intézte, egész a legutóbbi időkig. Salter most éppen azért utazik Amerika felé, hogy egy újabb fontos ülésen vegyen részt az amerikai hivatalos pénzügyi körök kapacitásaival együtt. A pénzügyi szaktekintélyt az egyik szemfüles újságíró fedezte fel az Aquitanián, mire nyilatkozatot kért tőle. Salter a következőket jelentette ki:

— *Amerikába megyek, — mondotta — hogy közöljem illetékes helyen, hogy Anglia eleget kíván tenni háborus adósságokért mindennemű fizetési kötelezettségének Amerikával szemben. Eleget kíván tenni, — de csak 1932. december hó 15-ig. Ezen a dátumon túl egy pennyt sem fogunk fizetni.*

Az amerikai újságíró őszinte meglepetésére a világhírű pénzügyi kapacitás hosszabb fejtegetésbe kezdett, annak indoklásául, hogy milyen okok érték meg Anglia hivatalos pénzügypolitikusaiban ezt a feltűnést keltő elhatározást.

— A világkereskedelem felélénküléséhez — jelentette ki — feltétlenül szükséges, hogy végre is valamennyien revízió alá vegyünk a vámkérdéseket és a háborus adósságok fizetésének ügyeit.

Londonból jelentik: Amery és Guest képviselők az alsóház mai ülésén megnyugtató nyilatkozatokat kértek a külügyi államtitkártól a lefegyverzési konferencia tárgyalásainak eredményeire vonatkozólag. Wedgwood ezredes felszólalásában követelte a népszövetségi szerződés hatodik szakaszának megerősítését, általában pedig arra kért biztosítékokat, hogy a nemzetközi tárgyaló felek a locarno-i eredményekhez tartsák magukat. Ezután sir John Gilmore belügyminiszter a legutóbbi munkanélküli zavargásokról számolt be, amelynek során a felvonulás rendőrségre fulladt. A belügyminiszter kijelentette, hogy 3000 munkanélküli vonult fel a Trafalgar-Squaren, mire a rendőrség gummibotokkal kísérelte meg feloszlatni a tömeget. Ez nem ment minden megrázkódtatás nélkül: 41 tü-

A magyar miniszterelnök látogatása Mussolininál

Gömbös Gyula november közepén megy Rómába

Budapestről jelentik: Római lapok azt közölték, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök Rómába készül Mussolininál meglátogatására. Gömbös közel útjáról következőleg nyilatkozott:

— Valóban így áll a helyzet, Rómába készülök, de utazásom időpontját véglegesen még nem állapítottam meg.

Információnk szerint a látogatás november 15-én várható. A római Tribuna hivatalosan közli, hogy Gömbös legközelebb meglátogatja Mussolinit és ezt a látogatást az olasz külügyminiszterium államtitkára fogja viszonzni Budapesten.

teőt letartóztattak, míg 32 tüntető és 12 rendőr súlyosan megsebesült.

Londonból jelentik: Kedden este kiújultak a munkanélküli tüntetések az angol parlament környékén, amennyiben az éhségfelvonulás résztvevői megkísérelték, hogy behatoljanak a parlament épületébe. A rendőrség erőszakkal lépett fel velük szemben és sikerült is ilymódon a parlament felé vezető utcákba szorítani vissza a tömeget. Eközben több sebesülés történt. A tüntetők egymillió aláírással segélykérvényt akartak átadni az alsóházban.

A karzaton egy fiatalember hangosan tüntetett a munkanélküliek érdekében és követelte, hogy terjesszék be sürgősen a munkanélküliek állami segélyezéséről szóló törvény reformját. Az ellenőrök eltávolították a tüntetőt a parlamentből.

Évek óta nem volt példa olyan tömegfelvonulásra az angol parlament ellen, mint amilyen kedden lezajlott. A képviselők körében az a vélemény alakult ki, hogy a kormány hajlandó lesz a munkanélküliek helyzetének könnyítésére. Az éhségfelvonulásra a Scotland Yard 12.000 rendőrt mozgósított. A zavargások legdrámaibb pontja a Nelson szobor körül játszódott le.

Mint hogy a rendőrök itt nem boldogultak gummibotjaikkal, kovasrendőrséget vezényeltek ki, mely galoppban érkezett, fellovagolt a szobor lépcsőire és így sikerült az összesereglett embereket szétkergetnie.

Ongyilkos aradi városi hivatalnok

A vendéglőben luminállal megmérgezte magát.

Ma este értesítették az aradi mentőket, hogy az egyik állomásmelletti vendéglőben egy ismeretlen férfi öngyilkosságot követett el. A mentők azonnal kiszálltak a helyszínre, ahol közben megállapították, hogy az öngyilkos férfi Hajdu Lajos városi tisztviselővel azonos.

Hajdút a mentők beszállították a kórházba, ahol, miután az öngyilkos luminált vett be, gyomormosást hajtottak végre rajta. Ezután valamilyen jobban lett és ezeket mondotta:

— Súlyos tüdőbajom miatt akartam megválni az élettől. Betértem az egyik állomáskörnyéki vendéglőbe, ahol teát rendeltem, majd luminállal együtt megittam.

Hajdu állapota súlyos, de nem életveszélyes. Az öngyilkos városi tisztviselő bucsulevelet is hagyott hátra, a főügyésznek címezve, amelyben öngyilkosságának okául ugyanazt hozza fel, amit vallomásában előadott.

Hasfelmetsző gyilkos rémtette a Háltéren

„Mindenből kifosztott, azért végeztem vele,” — mondta a tettes — Egy prostituált nő a legújabb gyilkosság áldozata

Borzalmas gyilkossági kísérlet történt ma este Aradon a Piata Pestelui (Hal-tér) 19-ik számú házában. A súlyosan sérült áldozat Rác Szidónia 40 éves prostituált nő, akit egyik barátja zsebkéssel kegyetlenül összevagdossott. A szerelmi gyilkossági kísérletről munkatársunk az alábbiakban számol be:

Ma este egy negyed 9 óra tájban a Hal-tér 19-ik számú házában lakói kétségbeesett segítségkiáltásokra lettek figyelmesek. Természetesen mindenki azonnal az udvarra sietett, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. Rác Szidónia, az egyik egyszobás lakást bérlő prostituált nő az udvaron levő kutba fogódzva állt, ruhái elől és oldal fel voltak szakítva és a szerencsétlen nő belső részei valósággal kilátszottak. Elsőnek a ház tulajdonosa érkezett ki az udvarra, aki rögtön az áldozathoz ugrott és a szerencsétlen teremtést, aki félig alétan fogta a kut peremét és már összeesni készült, felfogta. A házbeliék éppen a sarkon posztoló rendőrről akartak menni, amikor Tamásdán Gheorghe 40-es számú közrendőr, aki szintén hallotta a segítségkiáltásokat, az udvarba sietett és látva a történeteket, értesítette a mentőket és a rendőrséget. A szemtanúk elbeszélése szerint, amikor a házbeliék a kiabálásra az udvarra szaladtak, a súlyosan összeszurkált nő állandóan ezt kiabálta:

— Összeszurkált a Jancsi, összeszurkált a Jancsi! — Többször ismételte ezt, majd pedig egészen elhaló hangon elmondta, hogy egyik régi barátja, Szeifert János szobrász megtámadta és zsebkéssel többször beléje szurt.

Eközben megérkeztek a mentők, akik Rác Szidóniát beszállították a kórházba. Itt az incpekiós orvos, dr. Krausz sebész vette kezelés alá Rác Szidóniát és megállapította, hogy az elszennvedett szurások közül több életveszélyes és sürgős operatív beavatkozásra van szükség. Rögtön intézkedés történt az operáció végett és alig félórával később hozzáfogtak a műtéthez, amely a késő éjjeli órákig tartott.

Hogyan történt a gyilkosság?

Mintegy 20 perccel a gyilkossági kísérlet megtörténte után rendőri bizottság szállott ki a színhelyre, Valean komiszár, valamint Pascu és Köhler detektívek személyében. A helyszíni vizsgálat megejtése után intézkedés történt, hogy a házbeliék és szomszédok közül többen, akik a gyilkosságról valamit is tudtak, a központi rendőrségre menjenek. Eközben az esetről értesítették a lakásán lévő Iancu Traian rendőrigazgatót, a bünygyi osztály főnökét is, aki azonnal a rendőrségre sietett, hogy kezébe vegye a nyomozás vezetését. Még mielőtt a házbeliék közül valakit is kihallgattak volna, a rendőri bizottság a kórházba szállott ki, azzal a céllal, hogy a prostituált nőt kihallgassák. A rendőri bizottság azonban nem tudta kihallgatni az áldozatot, mivel az operáció akkor még folyt. Így tehát a rendőrség egyelőre eltekintett Rác Szidónia kihallgatásától és az eset körülményei megállapítása és különböző információk beszerzése végett, a rendőrségre felidézett szomszédok vallomására támaszkodott. Az áldozat egyik nősomszédja, aki szintén prostitúcióból tartja fenn magát, elmondta, hogy alig egy-két perccel az eset megtörténte előtt beszélt Rác Szidóniával, aki lakásából az ucca felé tartott. Nézete szerint a leány körülbélül a kapuig érhetett, amikor Szeifert János szobrász rátámadt és borzalmasan összevagdalta. A többi vallomásból megállapította a rendőrség, hogy Szeifert egy éve ismeri áldo-

zatát, akivel hét hónapig tartott fenn viszonyt. Mintegy 5 hónappal ezelőtt Rác Szidónia szakított a férjével, azzal az indokkal, hogy nem normális. Szeifert állandóan ostromolta kedvesét, hogy beküljenek ki, a leány azonban hallani sem akart erről. Többször találkoztak az uccán és ilyen alkalmakkor nyílt botrányt rögtönzött a férfi.

Az összes tanúk egybehangzóan azon a véleményen vannak, hogy Szeifert bosszúból akart végezni a nővel.

Javában folytak a kihallgatások, amikor váratlan esemény történt. Kicsapódott a központi rendőrség ügyeletes szobájának ajtaja és egy feldult arcú férfi lépett a szobába ezekkel a szavakkal:

— Ezzel a késsel gyilkoltam meg Rác Szidóniát!

A Trader Horn csodái eltörpülnek

TARZAN

nagysága mellett

JOHNNY WEISMÜLLER-rel

a csodaemberrel a főszerepben.

A gyilkos feltűnéstkeltő vallomása

A gyilkos váratlan megjelenésével természetesen félbeszakadtak a kihallgatások és Iancu rendőrigazgató rögtön vallatás alá fogta. A hozzáintézett kérdésekre adott válaszából kétségtelenül megállapítható, hogy nem egészen normális és feleletei többé-kevésbé zavarosak.

— Rác Szidóniával mintegy évvel ezelőtt ismerkedtem meg — vallotta Szeifert János — és alig néhány hónapi ismeretségünk alatt minden pénzemet erre a nőre költöttem, akivel egy uccai találkozás alkalmával ismerkedtem meg. *A Magyar-uccában volt egy családi házunk, a melyet nemrégiben eladtunk és a reám eső eladási összeget Rác Szidóniának adtam.* A ház eladása alkalmával összes butoraimat és ruháimat szintén a leánynak ajándékoztam, aki azokat értékesítette. Amikor minden pénzemet elfogyott és többé nem tudtam Rác Szidóniát segíteni, egyszerűen kiadta az utamat. Ez természetesen nagyon elkeserített és többször próbáltam őt rávenni arra, hogy lakjunk ismét együtt, minden kísérletem azonban hiábavalónak bizonyult. Erre elhatároztam, hogy végezni fogok vele. Ma az esti órákban a leány lakása körül sétáltam és körülbelül fél 9 óra tájban észrevettem, hogy Rác Szidónia kilép a ház kapuján. *Erre szinte önkívületi állapotba jöttem, hozzáugrottam és többször belédöttem a zsebkésemet, majd pedig elmenekültem.*

CORSO-MOZGO! VILÁGSZENZÁCIÓ RENDES HELYÁRAKKAL!

CONRAD VEIDT mint RASPUTIN!

a legendáshírű orosz szerzetes, kalandor, népbolondító, aki a legalacsonyabb művészi sorból emelkedett fel és a nők démonaként a gyenge cár mellett, Oroszország korlátlan ura lett,

CHARLOTTE ANDER FOX JURNAL: A LOS ANGELES X. OLYMPIASZ legszenzációsabb sportfelvételei és versenyei filmen. KARL LUDWIG DIEHL

MA D. U. 3 órakor: ÖNAGYSAGA AUTOT VEZET. JEGY LEI 8. Humoros zenés vigjáték. FELIX BRÉSSART, CHARLOTTE SUSA

„Hajfényvel”: tökéletes hajápolás! A Fekete-fejű „hajfény” a higiénikailag szükséges erősítő és fiatalító fürdője a hajnak fejmosás után. Neutrálizálja minden fejmosás után a hajba behatoló alkáliakat. A megduzzadt haját újból összehuzza — adstringálja — és gyorsabban szárítja. Ezáltal a haj visszanyeri természetes, fiatalos rugalmasságát, újra visszakapott hajlékonyságát és teljes tisztaságát csillogó fényével juttatja kifejezésre. A „hajfény” minden Fekete-fejű Extra-shampooon csomaghoz mellékelve van. Ehhez járul a praktikus habszemvédő, mely a fejmosást nyitott szemekkel teszi lehetővé. Képviselet: J. Bartmes, Ügynökség, Braşov.

A gyilkos kihallgatása lapzártakor még tart.

Haldoklik az áldozat

A késő éjjeli órákban a kórházban azt az információt kaptuk, hogy az áldozat állapota rendkívül súlyos és életbenmaradásához csak igen kevés a remény. Ennek oka az, hogy a szerencsétlen nő sok vért veszített kórházba szállításáig és ezért nem lehetett kihallgatni.

Nem érdektelen megállapítani, hogy a Hal-tér 19-ik számú házában alig néhány hónap leforgása alatt ez már a második gyilkosság. Még élénk emlékezetében áll az újságolvasó közönségnek, hogy ismeretlen tettes kegyetlen módon meggyilkolt itt egy másik prostituált nőt. A gyilkosságot ekkor csak néhány nap múlva fedezték fel. Egy őrmestert gyanúsítottak a bűntény elkövetésével, annak azonban sikerült alibit igazolni.

Uj tanácsot választanak Aradon

Egyelőre hat megyében és hat városban lesznek új választások.

Kedden délelőtt átutazott Aradon Nicolau temesvári kerületi közigazgatási vezérfelügyelő, aki — mint emlékeztetés — lekészt az aradi választott városi tanács visszahelyezésének időpontjáról.

A kerületi vezérfelügyelő legutóbbi szereplésének híre a keddi aradi utjával kapcsolatban érdekes kombinációk formájában terjedt el a szerdai nap folyamán Arad közigazgatási és pártpolitikai köreiből. Az a hír kelt ugyanis szárnyra, hogy Nicolau kerületi vezérfelügyelő azért jött át Aradra, hogy újabb időpontot tűzzön ki Aradváros legutóbbi választott tanácsának összehívására. Illetékes körökben erről mit sem tudnak és így nagyobb a valószínűsége annak, hogy Aradon a községségi választások kiírása idején a polgárság új tanácsot fog választani.

Amint bucaresti-i tudósítónk jelenti, a belügyminiszter körrendeletet intézett az összes érdekelt prefektusokhoz és primárokhöz, utasítást küldve részükre a községségi választásokkal kapcsolatban. Összesen husz megyében és városban lesznek választások ott, ahol nem állították vissza a régi tanácsot. A választás időpontját a legközelebb tartandó minisztertanácsban állapítják meg. Erdélyben a kormány az alábbi megyékben írja ki a községségi választásokat: Arad, Alsófehér, Maros, Naszód, Udvarhely és Szilágy. A törvényhatósági joggal rendelkező városok közül a következőkben választanak új tanácsokat: Nagyszébenben, Kolozsváron, Bucarestiben, Constantaban, Chisineubben és Aradon.

Lordok leányai és fiai szolgálták ki az angol

A rendőrség emberei éhségtüntetőket kalauzolták London felé a tüntetőket -- A munkanélküliek „megbélyegezték” Shakespeare szülővárosát

Londonból jelentik: Két héten keresztül Anglia majdnem a háboru izgalmait élte át. A lapok napról-napra „kiküldött haditudósítói”-nak hasábos jelentéseiben számoltak be „a London ellen marsoló hadseregek” hadimozdulatairól és életéről.

A „London ellen marsoló hadsereg” az angol munkanélkülieknek az a hatalmas arányokban megszervezett „Hunger-march”-a (éhség marsa) volt, amely Anglia minden részéből megindulva, úgy tartott London felé, hogy az itt már közel 20.000 főre szaporodott tüntető hadsereg pontosan ugyanabban az időben érte el London határait. Talán soha ilyen katonai pontossággal megszervezett és lebonyolított tüntető felvonulás nem volt még a világon.

A tüntetés célja az angol politika legtöbbit hánytorgató kérdése, az úgynevezett „means test” ellen irányult. Eszerint egy év elteltével csak azoknak engedélyezik továbbra is a heti munkanélküli segélyt, akik az arra illetékes bizottságok előtt hitelesen igazolják, hogy valóban sem keresetük, sem vagyonuk nincs. Egyes esetekben ugyanis olyanok is élvezték a segélyt, akiknek pár ezer fontra rugó takarékbetétjeik vagy értékes ingatlanaik voltak. Az ellenzéki pártok szerint ezek a bizottságok az igazán arra szorulóktól is sokszor megvonták a segélyt és ezért a bizottságok eltörlését követelték.

Az angol városok, ahol a tüntetők hadserege végigvonult, annak a kontinensi szemekkel nézve teljesen érthetetlen jelenetnek lehetnek tanúi, hogy a városba érkező s nagyrészt az angol munkásság legszélsőségeiből összetevődött tüntetőket a rendőrség emberei fogadták ugyan, de csak azért, hogy megmutassák nekik a város vezetősége által rendszert kórházakban és iskolákban rendelkezésükre bocsátott fekvőhelyeket. Elkísérték őket az ugyancsak a város által kijelölt étkezőhelyekre és azután... végighallgatták az összehívott népgyűléseken a kormány, a kapitalizmus, a rendőrség és minden elképzelhető földi hatalom ellen intézett féktelen lázadásukat.

Több városban maga a polgármester és városi tanács vonult ki az éhség-marsolók üdvözlésére.

Minden mást felülmúlt az a szíves fogadtatás amellyel az angol intelligencia jövő nemzedéke fogadta az éhezőket Oxfordban és Cambridgeban. Külön küldöttséget menesztett eléjük az egyetemi ifjuság, amelyben weekendre hívták meg őket. Férfi és női hallgatók egyaránt kivették részüket a fogadtatásból. A weekendezés két napja alatt Anglia legelőke-

lőbb lordjainak leányai és a lordok házábanak jövőndő tagjai teljesítettek a szó szoros értelmében véve, pincéri és szobaleányi teendőket az egyetemi hallgatók bőkezű fogadtatását élvező tüntetőknek. És mikor kétnapi együttlét után bucsut vettek egymástól az Anglia társadalmi rendjének felforgatására Londonba igyekvő „hunger march”-erek és Anglia politikai és gazdasági életének jövő reménysegei, az egyetemi ifjuság százai, hallgatók és hallgatónők álltak a tüntető menet elére és kísérték őket ki egészen az egyetemi város határáig.

Skóciától tartó hosszú utjukon csak egy alkalommal éheztek. Shakespeare szülővárosának. Stratfordnak konzervatív felfogású képviselőtestülete ugyanis csak kávét és margarin kenyeret engedélyezett a városban keresztül vonuló tüntetők számára. Az éhezők ezt felháborodva utasították vissza és reggeli nélkül indultak tovább. Shakespeare városának örök megbélyegzésül hatalmas plakátokon hirdették, hogy Stratford városa valóban éhezésre és reggelijükről való lemondásra kényszerítette az éhes éhségtüntetőket.

Házasságuk tizenharmadik napján öngyilkosok lettek dr. Vajay Endre titkár és fiatal felesége

„Bandi borzasztó ideges, öngyilkos akar lenni”

Budapestről jelentik: Dr. Vajay Endre OTI titkár és felesége, az Üllői-ut 11. számú házban lévő lakásán az éjjel öngyilkos lett. Amikor Vajayék takarítónője ma reggel 8 órakor bekopogtatott a lakásba, nem kapott választ. Szólt a házmasternek, aki rendőrt hívott. A lakás ajtaja előtt a rendőr gázszagot érzett.

Öklével betörte az előszoba ajtajának az üvegét mire a szobából erősen ömleni kezdett a gáz. A lakásban csak néhány perccel később tudtak behatolni. A házaspárra a fürdőszobában találtak rá. A kád mellett egy szőnyeg, ezen egy lepedő és egy vánkos. Ezen

a hevenyészett ágyon feküdt Vajay Endre sűrű zakóban és felesége zöld öngyölgében, piros kis kabátban, szájukban a fürdőszoba gázkályhájának gumimicsöve.

A mentők már csak annyit tudtak megállapítani, hogy a házaspár körülbelül éjjel óta halott. A fiatal pár

13 napi házasság után lett öngyilkos.

A IX. kerületi rendőrkapitányságról rend-

őri bizottság szállt ki és ugyanakkor megérkezett oda Kiss Lajos ügyvéd Vajay Endre sógora is.

Vajay Kiss Lajos iskolatársa volt, bejáratos volt Kissékhez és így megismerkedett Kissné hugával, Kazup Emmával, aki nővérel együtt a Stühmer csokoládé-gyár Üllői-ut 4. szám alatti fiókját vezette.

A 36 éves Vajay azelőtt a Kereskedelmi Bankban dolgozott. Amikor az OTI-t átszervezték, a fiatal banktisztviselő ide került. Vajay lakása bérét november 1-ig fizette ki, de a fiatal asszony kifizette tegnap még egy hónapra a házbért.

A család Vajayt rendkívül ideges embernek tudta, aki nem volt megelégedve sorsával, sokkal többre vágyott. Hogy a fiatalok között mi történt kedden este, az valószínűleg örökre rejtély marad. Az a hat bucsulevél ugyanis, amelyet hozzátartozóiknak hátrahagytak, erre nem ad választ.

A rendőrségnek azt írta Vajay Endre, hogy idegbetegsége miatt válik meg az élettől.

Az asszony sógorának, Kiss ügyvédnek ezt írta: „Bandi borzasztó ideges, öngyilkos akar lenni. Öngyilkos lesz. Én nagyon szeretem, nem tudok nélküle élni, vele megyek a halálba.”

Vajay a Társadalombiztosító Intézet bal-eseti osztályán működött, mint referens. Az intézet vezetősége rendkívül meg volt elégedve vele.

Az ismerősök körében a legmélyebb részvétet keltette Vajayék öngyilkossága, hiszen vasárnap óta a fiatal házaspár gratuláló levelek, sürgönyök és jó kívánságok egész tömegét kapta.

a vasárnapi reggeli lapokban jelent meg ugyanis Vajay Endre házasságának híre. A házassági hír megjelenése után 48 órával követték el azután az öngyilkosságot.

Borzalmas tömegkatasztrófa egy vasgyárban

Pozsonyból jelentik: Borzalmas tömegkatasztrófa történt kedden délelőtt a zolyomdrezól állami vasgyárban. A megdöbbentő szerencsétlenségnek az eddigi jelentések szerint 63 sebesültje van, akik közül harmincnak az állapota életveszélyes és felépülésükhöz csak igen kevés remény van.

A katasztrófa a vasgyár nyersolvasztójában történt, amelyre a tisztításra használt gázból robbanó-anyagok rakódtak le. A gázszellepeket kinyitották és ez okozta a nagy robbanást, amelynek 30 halottja van.

Aradi vasutastragédia

A tragikusan elhunyt Horváth József özvegyét az aradi törvényszék elutasította kártérítési keresetével. — Havi 2500 lej járadék helyett — 270 lej nyugdíj

Millió perben döntött ma az aradi törvényszék második szekciója, amely elé egy, kötelességének teljesítése közben, tragikus módon véget ért aradi vasutas családjának szomorú sorsa került. Horváth József fűtő évtizedeken át az Acsev. szolgálatában állott, majd amikor a vasut átvette az Acsev.-et, ő is a CFR-hez került. 1926. január 17-ikén az aradi állomáson Horváth József két mozdonyt akart összekapcsolni, amikor megcsuszott a síkos, jeges pályán és az ütközők közé szorult, amelyek halálra zúzták a 63 éves embert. A kenyérkeresőtől megfosztott özvegy ekkor kérvényt nyújtott be, amelyben nyugdíj kiutalását kérte és hivatkozott arra, hogy férje 33 esztendőn keresztül lelkiismeretesen szolgált az államot. A nyugdíjmegállapítás meg is történt és értesítették özvegy Horváth Józsefnét, hogy havonként 270 lej utaltak ki számára. De az özvegy csak 1930. áprilisában kapta meg a nyomasztóan kis nyugdíjra vonatkozó végzést. Özvegy Horváth Józsefné nem elégedett meg a kis nyugdíjjal és Stoinescu Sándor dr. aradi ügyvéd kártérítési pert indított az özvegy nevében a vasut ellen, amelyből havi 2500 lej életjáradék-

kot követelt, a szerencsétlenség napjáig viszszaemlékezve. Arra is kérte a törvényszéket kötelessége a vasutat: helyezzen bírót letébe egy millió lejt, azzal, hogy ha a CFR nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, úgy az özvegy ebből a pénzből kapja életjáradékát.

Az ügyet mára tüzték ki tárgyalásra. A CFR képviselőjében dr. Marcus László, a jogügyi osztály főnöke jelent meg, aki a vasut nevében azt a kifogást emelte, hogy a kártérítési per elkésett, miután a törvény úgy intézkedik, hogy a kártérítési per elévül, ha a balesettől számított három éven belül a pert nem indítják meg. 1926-ban történt a szerencsétlenség és a pert öt év múlva nyújtották be. Hivatkozott arra is, hogy ez a per a temesvári közigazgatási bírósághoz és nem az aradi törvényszékhez tartozik. Hosszas tanácskozás után a bíróság megállapította, hogy az aradi törvényszék illetékes a per feletti döntésre és ítéletében kimondotta, hogy a vasut felelős a nála történt balesetekért, ugyanakkor azonban leszögezi, hogy a pert már a törvényes elévülés után nyújtották be. Ezért elutasította a vasutas özvegyének keresetét s elmarasztalta özvegy Horváthnét a per költségeiben is.

Vérhasmegbetegedés az új feketekenyér miatt

Egy aradi szakember megdöbbentő megállapításai

Az *Aradi Közlöny* közölte egyedül, hogy az aradi pékek ellen vizsgálat indult meg, mert csak néhány műhelyben állítottak elő kenyéret a pár nappal ezelőtt bevezetett nyolcas számú nagyon fekete lisztből. A pékszindikátus elnöke az ez ügyben lefolytatott tárgyaláson azt hangoztatta, hogy a nyolcas számú liszt csak takarmánynak való és az abból készült kenyér nem alkalmas emberi élvezetre. Az aradi sütőiparosokat teljesen igazolja az a Nagyváradról érkezett jelentés, hogy ott az új típusú fekete lisztből készült kenyértől vérhasmegbetegedések történtek. Nehogy Aradon is hasonló szerencsétlenségek következzenek be, ismételten hangsúlyozzuk, hogy a nyolcas számú lisztet csak állathizlálásra, különösen tehének táplálására szokták felhasználni. Ebben a keverékben ugyanis csak néhány százalék a jó lisztanyag és a többi durva korpá, amelyből tehát jó kenyér nem állítható elő. Ez ügyben az *Aradi Közlöny* egy aradi szakemberhez fordult, aki a következőképpen nyilatkozott:

— Némelyek azt hiszik, hogy a korpából is jó kenyér süthető, mert a gyomor és bél gyógyítására szolgáló néhány fürdőhelyen úgy nevezett korpá (graham) kenyéret sütnék. Ez megfelel ugyan a valóságnak, de a graham kenyér direkt e célra öröklött korpából készül és az olyan finom, hogy a legbetegobb gyomor is megemésztí. A nyolcas számú lisztből sült kenyér azonban úgy belefekszik a gyomorba és a belekbe, hogy a fontos belső szervek talait súlyosan megsérti és vérzéseket idéz elő, tehát az emberi táplálkozásra nem alkalmas. Ezért szükséges volna a nyolcas számú liszt helyett a hatos számú lisztből sütni népelemezési célokra, de rozsliszttel keverve.

Mivel Aradon szerencsére csak néhány pék vezette be a fekete kenyér sütését, mert azt nem akarja Arad lakossága fogyasztani, tehát még kellő időben gátat lehet vetni a betegség terjedésének. A város hatóságai kétségtelenül mindent elkövetnek, hogy az ártalmas lisztet jöböl pótolhassák.

Fogápolás tudományos alapon

Unna dr. tanár, a kiváló orvos és tudós megállapította, hogy a fogok és a vé nem elegendők a fogak építéséhez. Az ő elképzelése állították össze a Pebecco-fogpótlást, amely megfelel mindazon feltételeknek, amelyeket a modern tudomány a helyes fogápolásról megkövetel. Pebecco pédes módon tisztítja a fogakat; ragyogó fehér színt ad, anélkül, hogy megtámadná a csontot. Pebecco megakadályozza a fogkőképződést, erősíti a foghúst és tiszta lehetést biztosít. Már aromája is igazolja, hogy a Pebecco fogpótlása egész különleges fogpótlószert.

BEIERSDORF & CO., S. A. R., BRASOV

Hirtelen meghalt Maiorescu József dr., a Victoria-bank vezérigazgatója. — Az aradi közgazdasági élet vesztesége

Váratlan és lehangoló hírt jelentett szerdán délután Aradra a nagyváradai telefon. Maiorescu József dr. az egyesült Banca Victoria aradi vezérigazgatója szerdán reggel egy újabb szívroham következtében a Szent József-szanatóriumban hirtelen elhunyt.

A bankvezér 54 éves volt és érdemekben gazdag pályát futott be. Izig-vérig erdélyi ember, aki Biharmegyében, a belényesi járás egyik kisközségében született, középiskoláit Belényesen, a tudományegyetem jogi fakultását pedig a nagyváradai jogakadémián végezte el. Innen közgazdasági pályára lépett, amelyen még az imperiumváltás előtt is gyorsan emelkedett.

A forradalmi idők a román nemzeti eszme szolgálatában találták. Az elsők között volt, akik megszervezték az új imperium adminisztrációját az ország új részein. Érdemei elismerésül a kormány 1919-ben alispanná nevezte ki Torda-megyébe, majd a belpolitikai helyzet változása folytán 1920-ban a Banca Agrara belényesi fiókintézetének vezetését vette át. Az intézet az ő vezetése alatt, melyet 1928-ig mintaszerű precizitással és nagy szervező erővel látott el, csatlakozott felvirágozott. Ezen a helyen találta meg a legelső Maniu-kormány bizalma, midőn 1929-ben Biharmegye prefektusává nevezték ki. Mint prefektus, szülőföldje megyéjének jólétét és békés, harmónikus munkásságát segítette elő. Innen — a kormányzóságok felállításának idején — a kormány a bányászati kormányzósághoz nevezte ki vezérigazgatói minőségben, ahol mindaddig működött, míg képességei a gazdasági közéletben nem váltak újra szükségessé. A nyugati

határszélen működő román bankok emlékeztető fuziója folytán a kormány és a részvényesek bizalma Maiorescu Józsefet hívta meg a Banca Timisiana—Bihoreana—Victoria egyesített pénzügyintézet élére vezérigazgatónak és ebben a minőségben foglalta el helyét az aradi főintézet élén. Az 1930. évi tavaszától halála pillanatáig szívvel-lelélekkel vezette a nagyszabású pénzügyintézet ügyeit, amelyekért végül is egészségével és életével fizetett.

Maiorescu József dr. tragikus megbetegedésének körülményei ismeretesek. A Solidaritatea kolozsvári igazgatósági gyűléséről jött, melynek tagja volt, Nagyváradon szívroham érte, melynek megismétlődését nem akadályozhatta meg a legkörülméletesebb orvosi ápolás sem.

Az elhunyt bankigazgatót élete delén, munkásságának teljében érte el a halál. Kétszer nősült: özvegye, dr. Pop János belügyi államtitkár leánya, akivel mindvégig példásan harmónikus életet élt. Maiorescu József dr. ravatalát szerdán délelőtt a nagyváradai prefektúrán állították fel. Özvegye intézkedésére az elhunytat hónap, csütörtökön viszik Belényesre, hol temetésre pénteken délelőtt kilenc órákor fog végbemenni.

Maiorescu József dr. halála nemcsak a gazdasági, hanem a politikai élet vesztesége is. Aradon a nemzeti-parasztpárt vezetősége, alelnökét veszítette el. Az elhunyt vezérigazgató egyébként egy évvel ezelőtt félmillió lejes életbiztosítást kötött az Első Erdélyi Biztosító aradi vezérigazgatójának. Az intézet természetesen kiírteti az ötszázezer lejt az elhunyt örököseinek.

CENTRAL-MOZGO :

A legkitünőbb BOLVARY-STOLZ-operett:

A KADETTKISASSZONY

Csupa báj, csupa derű, csupa ötlet.

Gustav Fröhlich, Dolly Haas, Halmay Tibor.

5. negyed 8 és negyed 10 órákor.

SELECT-MOZGO :

CAFE ELECTRIC

(A strici) némafilm-repriz, amelynek különös érdekessége, hogy Marlene Dietrich-nek ez volt az első filmje. Partnere Willy Forst.

Középitkezésekkel akarják enyhíteni az aradi munkanélküliséget

Megkezdődik a nyomor-nyhító akció

Aradváros vezetősége a közeljövőben újra kiépíti azt a szociális szervezetét, amelynek célja az, hogy a tél folyamán a munkanélküliekről gondoskodjék. Dr. Cucu Vazul városi főorvos csütörtökön délután öt órára hívta össze a városnak mindazon hivatali személyiségeit, akik hivatalból tagjai a segélybizottságnak. Meghívót kaptak: dr. Lázár Agoston megyei prefektus, dr. Botloc Elek városi interim-bizottsági elnök, Popescu Péter munkügyi felügyelő, Trimbitoni Traian iparfelügyelő, dr. Moga Romulus rendőrkezes, Mateescu István kamarai elnök, Marsleu Iustin dr., a me-

zőgazdasági kamara elnöke, az aradi jótékony egyesületek elnökei, a nagyiparosok és a kisiparosok aradi egyesületeinek elnökei, a munkásszervezet képviselője, a magántisztviselők szövetségének elnöke és még többen.

Értesüléseink szerint az értekezlet négytagú vezetőséget választ, majd mindazokat a módokat vitatja meg, amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a bizottság egyfelől munkaalkalmat teremtsen, másfelől pedig anyagi segílyt nyújthasson a munkanélküliek számára. A fenti szempontokkal kapcsolatosan a következő tervek merültek fel: redukálják a köz-

munkák munkaidéjét napi öt órára, vagy heti három munkanapra. Szó van arról is, hogy az aradi gyárakból és ipari műhelyekből a vidéki, főleg pedig a falusi munkások elbocsátását szorgalmazzák. A bizottság lépéseket kíván tenni annak érdekében, hogy még mielőtt a tél beállana, részleges városi és megyei, valamint állami építkezéseket indítsanak az illetékes hatóságok.

Ami a munkanélküliek téli élelmezését akciójának anyagi fedezetét illeti, erre vonatkozólag vagy önkéntes adományok gyűjtésével fogja a segélyakció a szükséges pénzügyi anyagot előteremteni, vagy pedig új taksák kivetése útján kísérel meg célja elérését. Ez az utóbbi ötlet természetesen a mai viszonyok között a lehető legirreálisabb, mert Aradváros lakosságának éppen eléggé súlyos rendkívüli terhet jelent a nemrégén kivetett városi árvizpótadó.

Uzletemet nov. 1-től a Transylvania ernyő-üzletbe, Bulv. Reg. Maria 12.sz.alá helyeztem át. Modern fényképkerekben nagy választék. BRAUN műkereskedés

Meghalt Ambrózy Andor báró, a bánsági Magyar Párt elnöke

Keddről szerdára virradó éjszaka hunyt el a főnemesi család utolsó férflisarja — Pénteken lesz a temetés —

Temesvárról jelentik: A bánsági báró Ambrózy-család kriptáján pénteken megfordítják a büszke családi cimert: a nagymultu, izig-vé-
rig magyar főnemesi háznak *kihalt az utolsó férflisarja, báró Ambrózy Andor, a bánsági Magyar Párt agilis, demokratikus gondolkozású elnöke, szellemi vezére és csüggedhetetlen köz-katonája egészen az utolsó leheletéig.*

A bánsági magyarság mélyeséges gyásza veszi körül az elhunyt vezér koporsóját, amely rövidesen pihenni tér a gyarmatai földbe, melynek egykor ura volt.

Ötvennégy éves korában, férfikora teljében érte el a halál. Gyarmatán született és középiskolai tanulmányainak befejeztével a nagyváradi, a kassai és keszthelyi gazdasági akadémiákon folytatta tanulmányait, melyeket mint okleveles gazda fejezett be. Ezután bejárta Németországot, Franciaországot, Olaszországot és Afrika nagy részét. Volt az amerikai Egyesült-Államokban és Pittsburgban, valamint később Newyorkban az egykori osztrák-magyar diplomácia tagjaként teljesített szolgálatot. Miután megvált az állam szolgálatából, birtokára vonult vissza, ahol a gazdaságnak szentelte életét.

Harminchat hónapon át küzdött a különböző frontokon a háboru alatt, melynek befejeztével több kitérítéssel, mint százados szerelt le. Az impériumváltozás után helyén maradt és felismerve feladatait, úgy a kisebbségi magyar politikában, mint egyházának, az ágostai evangélikus egyháznak közügyeiben vett aktív részt. Ő szerzi meg egyházának függetlenségét is, melynek elismerésül az egyház világi főfelügyelőjévé választotta meg. Politikai téren is vezetőszerepet szereztek képességgel számára. A Magyar Párt életében kezdetétől fogva részt vett. Temesváron alakítja meg egész Románia területén első ízben a magyar párt-
alakulatot, amelyet követőleg Kolozsváron az Országos Magyar Párt alelnökévé választották. A temesvári tagozat megalakulásának idején társelnök, majd elnök lesz és ettől az időponttól fogva valósítja meg régi nagy tervét: a bánati magyarság politikai egységbe-tömörítését és a Magyar Ház intézményének megalakítását.

Hat hónapi börtön emberölésért

Az aradi törvényszék ítélete a kladovai halálos szerencsétlenség ügyében

Kedden hozott ítéletet az aradi törvényszék a kladovai halálos szerencsétlenség ügyében. Mint az *Aradi Közlöny* már megírta, a múlt évben Hancea János kladovai erdőőr két társával a közeli erdő mellett haladt el. Éjszaka volt és az erdő közepén világító tűz vont a magára az erdőőrök figyelmét. Odamentek és egy csapat cigányt láttak, akiket igazoltatni kezdtek és eközben történt, hogy Hancea puskájával megütötte az egyik cigányt, a fegyver elsült és a golyó a szerencsétlen ember hátába fúródott és az illető néhány perc múlva meghalt.

A néhány héttel ezelőtt tartott tárgyaláson az ügy tanuit hallgatták ki, tegnap pedig *Fenyő* fegyverszakértő véleményére került a sor. A fegyverszakértő kijelentette, hogy az erdőőr puskája régi, rossz állapotban levő fegyver és könnyen megtörténhetett, hogy magától sült el, amikor megütötte vele a cigányt. Lehetséges az is, hogy a ravasza beleakadt a cigány ruhájába és így dördült el a halálos lövés. A perbeszédnek elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben bűnösnek mondotta ki Hancea Jánost gondatlanságból okozott emberölésben és ezért *hat hónapi börtönre ítélte. Mandru* Miklós ügyész súlyosbításért, *Pausest* Miklós védő pedig felmentésért felelt.

Hosszabb ideje cukorbetegségben szenvedett, de ez nem akadályozta meg közéleti tevékenységében. A legutóbbi temesvári lelkészbeiktatás alkalmából azonban már az evangélikus egyház vezető-tagjai az aradi *Frint* Lajos püspök vezetésével kellett hogy felkeressék lakásán a beteg fekvő egyházi vezetőfért. Betegsége epehólyag-hurttal komplikálódott, amely hashártya-gyulladásba ment át. A súlyos betegen a leggondosabb orvosi ápolás sem segíthetett: szívgyengeség lépett fel, melynek következtében keddről szerdára virradó éjszaka meghalt.

Az olasz eredetű család bárói ága kihalt Ambrózy Andor elhunytával. Neje, született *Dálnoki Kenyeres* Mária, régi biharmegyei család gyermeke. A halálesetről mélyeséges megdöbbenéssel vett tudomást a Bácság minden

Színház — Irodalom — Művészet

Csók a tükör előtt

Fodor László színjátékának bemutatója az aradi színházban

Sablonos háromszög-tragédia, ha a szerző át nem itatta volna minden jelenetét az izgalmak varázsával. Fodor László ismeri a ma közönségének ízlését: nem a mélyeséget keresi, hanem a lendületet. Alakjai nem karakterek, hanem a mindennapi élet mindennapi figurái, rabjai és elesettjei. A férfi a tükör előtt sejtí meg, hogy felesége megcsalja. Meggyőződést szerez róla. Megöli. Védőügyvédje, aki egyben legjobb barátja is, végighallgatja a gyilkos gyónását és rádöbben saját sorsára. Őt is megcsalja a felesége. Ő is a tükör előtt szerez erőt bizonyosságot. Izgalomban bővelkedő törvényszéki tárgyalás, amelynek eredményétől függ, hogy ő is végez-e a hűtlen asszonnyal. A gyilkost felmentik, az ügyvéd hűtlen felesége életben marad.

Ebben a változatokban bővelkedő, hatásos színműben nincsen egyetlen jelenet sem, amely zökkenést okozna a lendületben. Kiváló színpadi munka és minden szerepe, minden szereplője az igazi embert hozta a színpadra. Az aradi színház prózai társulatának elismeréssel kell adóznunk. A közönség hálásan és szívesen tapsolt a minden tekintetben kiváló előadásnak. Először kell említenünk *Mágori Dórát*, akinek tiszta, szép beszéde és őszinte játéka érdemel dicséretet. *Jávör*, *Mészáros*, *Darvas*, *Olasz* és *Gömöri Emma* tiszta művészetet nyújtottak. A jó rendezés *Mészáros Béla* érdeme. Az előadást elég szép félház tapsolta végig. (p. g.)

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Csütörtök este fél 9 órakor: *Csók a tükör előtt* (prózaújdonosság, itt másodszer, B. bérlet, mozihely-
árrakkal). Péntek este: *Román* előadás. Szombat este 9 órakor: *Amikor a kislányból nagy lány lesz* (látványos operettújdonosság, itt először, a budapesti nyári színiidény slágere, C. bérlet, mozi-
helyárrakkal). Vasárnap délután 3 órakor: *Nőtlen férj* (operettújdonosság, itt másodszer, mozihely-
árrakkal). Délután 6 órakor: *Csók a tükör előtt* (színműújdonosság, itt harmadszer, mozihely-
árrakkal). Este 9 órakor: *Amikor a kislányból nagy lány lesz* (látványos operettújdonosság, itt másod-
szor, A. bérlet.) Hétfőn: *Amikor a kislányból nagy lány lesz* (itt harmadszer, B. bérlet).

* Ma este: „Csók a tükör előtt”, a nagy sikert aratott modern életkép szerepel a színház műsorán B. bérletben, mozihelyárrakkal. Fodor László világsikerű darabja Aradon se tévesztette el a hatását. A kiváló szerző komoly irodalmat ad színjátékában, amint a közönség elé vetíti egy tükör előtti női csók bonyodalma. *Mészáros* rendezésében *Mágori Dóra*, *Gömöri Emma*, *Jávör*, *Darvas*, *Olasz* ragyogó együttest alkot, ő maga a férfi vezető szerepet játsza. Vasárnap délután 6 órakor ugyancsak ez a műsordarab.

magyarja. A közvetlen hozzátartozók távirattal értesítették az elhunyt unokafivereit: *Ambrózy* Lajos gróf bécsi magyar követet, *Ambrózy* Gyula gróf magyar koronaőr, *Huszár* Károlyt és *Ambrózy* István gróf nagybirtokost. Neje családja részéről sógora, *Kenyeres* János országgyűlési képviselő és anyósa, özvegy *Kenyeres* Jánosné gyászolja.

A Bácság magyarságának nagy halottját a temesvári Magyar Ház dísztermében ravatalozzák fel, ahol *Frint* Lajos aradi evangélikus püspök fogja beszélni. Temetése pénteken fog lefolyni az alábbi program szerint: a püspöki beszétele után a Magyar Párt bánsági tagozata, az Országos Magyar Párt, a Magyar Ház Részvénytársaság, a Magyar Dalárda, a vármegye, a különböző magyar kulturális intézmények, így a nőegyletek, a Dalosszövetség, a dalárdák alapítási sorrendben, a Magyar Párt ifjúsági tagozata és a cserkészcsapat részéről bucsuztatják a bánsági magyarság halottját, majd a koporsót átviszik az evangélikus templomba, ahol *Frint* Lajos püspök nagy papi segédlettel a gyászszertartást celebrálja. Ezután a koporsót autóra teszik és kiszállítják Gyarmatára, ahol a családi sírban temetik el.

* Szombaton az idény első nagyszabású operettjének premierje az aradi színházban: az „Amikor a kislányból nagy lány lesz” bemutatóelőadása zajlik le. A látványosság, a ragyogás, a szellemes szűszs, a nagyszerű muzsika és a pompás szerepek összessége az utóbbi idők legzsensialisabb operettadarabjává emelte az „Amikor a kislányból nagy lány lesz”-t. Felhő rendezése hangolja pompás egészszé az előadást. Erényi Böskét lesz alkalma ünnepegni a publikumnak a kislány: *Cenike* alakításában, *Ila* Méry szárnyaló hangja érvényesül *Marietta* énekszámainál, kívülük *Gömöri Emma* humora kap kitűnő aktivitást, meglepetés lesz egy fiatal színésznő: *Lenkey Eta* egy vásótt kis cowboy megmintaázásában. Az elegáns *Balázs*, a kitűnő *Lantos*, a humor képviselői: *Felhő* és *ifj. Szendrey*, továbbá a nagyszerű *Jávör* alkotják az operett szereplőinek pompás együttesét. A premier C. bérletben és az új mozihely-
árrakkal megy, szóval a táblás ház miatt ajánlatos jegyekről idejében gondoskodni.

* A vasárnap délutáni műsor: 3 órakor: „Nőtlen férj”, 6 órakor: „Csók a tükör előtt”, a premierek ragyogó szereposztásában, mozihely-
árrakkal.

* Pénteken *Kisjenőn* játszik az aradi színtársulat prózaegyüttese, mert Aradon román előadás lesz. A premier kitűnő előadásában az „Édes ellenség” kerül színpadra. *Mágori Dóra*, *Ungár Boriska*, *Kiss Mariska*, *Gömöri Emma*, *Mészáros*, *Jávör*, *Lantos*, *Olasz* a főszereplők. — Alacsony helyárak. Jegyek elővételben a *Chisy* és *Margittay* cégeknek.

* Filharmonikus-koncert. Gondokkal kavargó hétköznapi életünkben üdítő oázisként jelentkezik a filharmonikusok november 17-iki hangversenye. A zene, a klasszikus zene íradhatatlan kedvelői, az Aradi Filharmonia Egyesület tagjai, szorgalmas próbákon készülnek egy olyan műsor előadására, amely zenei téren minden igény kielégítésére különösen alkalmas. *Wagner* régen hallott „Mesterdalnokok” előjátéka, *Enescu* pittoresc, bübajos román rapszódiaja, *Brahms* legszebb symphoniája és végül *Liszt* grandiózus „Tasso”-ja képezik a műsört, melynek gondos betanításáért jogosan előlegezhetjük a legnagyobb elismerést *Shuk Lajos*nak, a filharmonikusok nagyszerű dirigensének. A jegyárutást *Sándor Ferenc* könyvkereskedése eszközli.

* Megjelent a „Korunk” novemberi száma. A „Korunk” vaskos kötetnek beillő novemberi száma ismét érdekesebbnél érdekesebb társadalomtudományi és kulturális kérdésekkel foglalkozik. A Kulturkrónika, Szemle, Világpolitikai problémák és Disputa rovatban harminc cikk foglalkozik a legaktuálisabb világgazdasági, világpolitikai, világirodalmi, szociológiai és tudományos kérdésekkel a „Korunk” rendes munkatársai gárdájának tollából. Mutatványszámot ingyen küld a „Korunk” kiadóhivatala: Cluj—Kolozsvár, Calea Marcehal Foch 13.

HIREK.

Halottak napján az aradi temetőben

Az ólmos, szürke esős idő Mindenszentek napján megfosztotta a halottak birodalmát szokásos ünnepi hangulatától. A régi tradíciókhoz híven, minden esztendőben úgy az alsó-, mint a felsőtemetőben, roskadoztak a sírok a virágok tömegétől és a belopódzó esthomályt messze elűzte a kegyeteljes kivilágítás, amely az örök világosság szép szimbóluma, az élők hitének szeretetének megnyilvánulása... Talán a gazdasági viszonyok egyre érezhetőbb leromlása is hozzájárult ahhoz, hogy a virágkereskedések csak keveset adtak el a Halottak napjára felhalmozott virágaik, koszorúik tömegéből. A gyertya-eladás szintén csaknem csődöt mondott a kegyetlenül esős, nyirkos idő miatt. A délután folyamán, a zuhogó eső dacára is akadtak azért, akik kimentek a temetőbe, ahol a halottakért tartott ájtatosságokon részt vettek. Az aradi Minoriták templomában reggel 7 órakor kezdődtek a szokásos ünnepek. A csendes mise után dr. Monay Ferenc mondott értékes felépítésű, nagyhatású beszédet, majd 10 órai kezdettel dr. Lakatos Ottó plébános ünnepi nagymisét celebrált, teljes papi asszisztenciával. Délután a felsőtemetőben Mahig Berár és Iványi Kázmár hitoktatók, az alsótemetőben pedig Huszár Juszti főgimnáziumi hittanár mondtak könyörgő-imákat az elhunytak lelki üdvéért. Este fél 7 órai kezdettel, a rózsafüzér-ájtatosság keretében Novák Mihály, a minorita-rend titkára emelkedett hangú szentbeszédet mondott az ünnep jelentőségét méltatva, majd hét órakor megszólaltak a Minorita-templom harangjai és egy negyedórán keresztül zúgott hangjuk a halottakért...

Szerdán délelőtt 9 órakor gyászmise volt az elhunyt hívek emlékére, melyet dr. Lakatos Ottó plébános tartott nagy papi segédlettel. Tíz órakor pedig a háboruban elesett hősök megdicsőült lelkéhez szállottak az imák, ünnepléses gyászmise keretében. Az istentiszteletet Harsányi F. Vince celebrálta. A temetőket szerdán is felkeresték nagyobb számban, azonban az idő még mindig nem kedvezett a halottak emlékének s a csontig ható novemberi szél szomorúan táncolt az elhagyott sírhantok felett...

— **IDŐPROGNÓZIS.** Több helyen gyenge éjjeli fagy várható.

Költözködéskor poloskamentesítsen
LOVAS lakástisztító által, v. Illés-u. 111.

— **MEGVÁLTOZOTT AZ ARAD—BUCURESTI-GYORSVONAT KÖZLEKEDÉSE.** Néhány nap óta megváltozott az arad—bucuresti délutáni gyorsvonat menetideje. A vonat ezelőtti délután 5 órakor indult és átszállás nélkül lehetett aztal a fővárosba utazni. Ez a gyorsvonat most délután 3 óra 58 perckor indul, de csak a hálókocsi, valamint egy első- és másodosztályú kocsit közlekedik közvetlenül Budapestig, a harmadik osztályú utasoknak, valamint azoknak az első- és másodosztályú utasoknak, akik nem közvetlen kocsiba szálltak, Teluson (Tövis) át kell szállni arra az új gyorsvonatra, amelyet Tövisről indítanak néhány perccel az Aradról és a Nagyvárad—Kolozsvárról odaérkező gyorsvonatból összedállított szerelvényből. Az államvasut ugyanis tárhétkossági szempontból megszüntette az arad—bucuresti-i és a nagyvárad—bucuresti-i délutáni közvetlen gyorsvonatokat és azoknak szerelvényeiből Tövisen állítja össze a tövis—bucuresti-i közvetlen gyorsvonatot. Ehhez csatolják az aradi hálót, valamint I.—II. osztályú közvetlen kocsikat. Megemlítjük itt, hogy az arad—bucuresti-i közvetlen Rapid gyorsvonat közlekedésében változás nem állott be.

Legu'abb bunda fazonokat,
valamint rövid spencereket
legszebb kivitelben készíti
ROSENZVEIG speciális szűcs,
Földes patika, mollett.
Prémieret, átalakítást legolozóbban vállalok. 3264

LEGYEN TAKAREKOS

A JÓ LÁMPA AZ OLCSON
A silány lámpa csak
a beszerzésnél olcsó
az áramfogyasztásnál
azonban annál drágább!

VEGYEN TEHÁT

TUNGSRAM

IZZÓLAMPÁT

— **Kártérítési per egy aradi gyáros ellen.** Érdekes kártérítési pert nyújtottak be ma az aradi törvényszékhez. Kozma József volt aradi lakos özvegye a maga és két gyermeke nevében indított pert egy ismert aradi gyáros ellen, akitől életjáradékot követel. Az özvegy keresetében, amelyet Pauesti Miklós ügyvéd útján nyújtott be, elmondja, hogy a gyáros sofőrje, Paulik András, a gyáros autójával 1930. áprilisában elgázolta férjét, aki hosszabb betegeskedés után meghalt. Miután ilyen módon a család elvesztette kenyérkeresőjét, kéri a bíróságot, hogy ítéljen meg számára életjáradékot. A maga részére havonként 1500 lejt követel élethossziglan, míg két gyermeke részére 3000 lejt havonként, mindaddig, amíg a gyermekek keresetképesek lesznek. Az érdekes ügyben az aradi törvényszék a napokban tüzi ki a tárgyalást.

— **Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb használható a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lejt. Földes-gyógy-szertár.

— **Az árvízkarosultakat kiköltöztetik ideiglenes lakásukból.** November hó elsején lépett életbe a városvezetőségnek az a határozata, amelynek értelmében mindazok az árvízkarosultak, akik albérlők voltak egykori lakóhelyeiken és ideiglenesen az Obor fabarakkjaiban nyertek elhelyezést, kötelesek vagy bért fizetni a további ottlakásért, vagy el kell hagyniok a területet. Értesülésünk szerint, a városvezetés, mindazok számára, akiket ez a határozat érint, újból két heti haladékot adott.

— **Bonyodalmak az aradi megyeháza telekkiosztása körül.** A megyeházai telekkiosztás ismeretes ügyét tárgyalta ma az aradi törvényszék második szekciója. Mint emlékeztetes, az Averscu-komány idején az aradi megyeházánál lévő telkeket felosztották több előelő aradi politikus között, minimális ár mellett, a minisztérium azonban nem hagyta jóvá a telekkiosztást. Időközben az egyik telektulajdonos, dr. Miclosi Emil a maga nevére iratta át a telket és Aradmegye vezetősége ezért pert indított az ügyvéd ellen, kérve a bíróságot, rendelje el az átírás megsemmisítését. Mára tüzte ki tárgyalásra az ügyet a bíróság, azonban Aradmegye keresetét még nem kézbesítették ki dr. Miclosinak, akinek így nem állott módjában válaszolni rá. Ezért a tárgyalást január 11-ikére halasztotta a bíróság, amely elrendelte, hogy a megye beadványának másolatát kézbesítsék ki az ügyvédnek.

— **Bohus Zsigmond báró pere világosi gazdálkodókkal.** Bohus Zsigmond báró polgári pert indított Codrean János világosi gazdálkodó és több társa ellen, akik megvásárolták tőle egy 2 millió 136 ezer lejt értékű ingatlan és adósság maradtak a vételár utolsó részletével, 190.900 lejjel. Ma lett volna Aradon a tárgyalás, mivel azonban a világosi járásbíró nem küldötte el a szükséges aktákat, január 11-ikére halasztották a tárgyalást.

— **SZABADLÁBON A VALUTACSEMPÉSZET KÉT VÁDLÓTTJA.** Budapestről jelentik: Az ismeretes valutacsempészési ügyben, amelyet a közelmúltban fedeztek fel, a zürichi rendőrség kiderítette, hogy a Szekulesz-féle átutalások ügyében sem Groszmannak, sem pedig Palotának semmiféle szerepe nem volt. A zürichi rendőrség megállapításának alapján az ügyészség mindkét vádlottat szabadlábra helyezte a mai nap folyamán.

— **Valutacsempészéssel vádolt grófnő.** Budapestről jelentik: Az ügyészség valutakihágás miatt eljárást indított gróf Festetich Vilmosné ellen, akit valutakihágással vádolt. A grófnő Svédországból hazatérve, külföldi valutát hozott magával, amelyet nem jelentett be a határon. Festetich grófnő azzal védekezett, hogy nem tudta: vajjon a határon köteles-e bejelenteni az idegen valutát. Az ügyészség a járásbíróhoz tette át az ügyet, amelyben előreláthatólag még ezen a héten lesz ítélet.

— **Meghívó a Kölcsey-Egyesület tagjainak.** A Kölcsey-Egyesület közgyűlése, mely októberben más társadalmi események miatt elmaradt, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Kulturpalota művész-szobájában. Erre meghívja a tagokat az elnökség.

— **Előadás a Credo férfিয়েgyesületben.** Mayer Ker. János ujaradi apát-plébános folytatta nagyértékű előadásorozatát a Credo katolikus férfিয়েgyesület rendes heti előadójaként. Az egyesület tagjai csaknem teljes számban megjelentek és nagy figyelemmel, kálás tetszésnyilvánítással adóztak az apát-plébános előadói kvalitásainak. Mayer Ker. János előadás-sorozatát a jövő héten fejezi be.

H. Sziklay Gizi Str. Cercetasilor
(Szt. Pál-uccal)
tánciskolájában
november hó 4-én, pénteken este új tánc-
kolón kezdődik. Külön balett (spitz) tánc-
kurzus és színpadi táncok betanítása.

— **Négy évre ítelték az aradi törvényszéki elnök lakásának betörőjét.** Az aradi törvényszék első szekciója tegnap ítélkezett Császár János rovoitmultu betörő felett, aki, — mint megtudtuk, — Veres János nevű társával együtt betört Orezeanu Romul törvényszéki elnök és Mandru Miklós ügyész lakásába. Miután megállapítást nyert, hogy többszörösen büntetett ekéletű, a bíróság négy évi börtönnel sújtotta Császárt.

— **Az aradi ügyvédi kamara új helyisége.** Nagyarányu átalakítási munkálatok kezdődnek a napokban az aradi törvényszéken. Az épület átalakításával és tatarozásával Marian János aradi építész-vállalkozót bízta meg a törvényszék és egy-két nap múlva megkezdődnek a munkálatok. Ezeknek befejeztével az ügyvédi kamara új hivatalba kerül, amennyiben a második emeletről az elsőre helyezik át, ezenkívül pedig több törvényszéki hivatal kerül el jelenlegi helyéről.

Elhunyt dr. Herz Andor

Egy régi aradi orvos halála

Arad orvostársadalmának egyik értékes, nagyinelligenciájú tagja távozott el kedden délután az élők sorából. Herz Andor dr., aki évtizedeken keresztül volt az aradi betegsegélyező-pénztár orvosa, 69 éves korában meghalt Simonyi-uccai lakásán. Az elhunyt több mint 40 éven át volt tagja az aradi Orvosi Kamarának és ez alatt lelkes, lelkiismeretes munködést fejtett ki. Mint a betegsegélyező orvosa valóságos pártfogója volt a szegénysorsu, elaggott és magukkal tehetetlen betegeknek, akiket ingyenes kezelésben részesített. Dr. Herz Andor már hosszabb idő óta betegeskedett és néhány hét előtt állapota rosszabbodott, úgy hogy a budapesti Pajor-szanatóriumban műtétnek kellett magát alávetnie. Az operáció sikerült és dr. Herz egészségesen, új életerővel hét-főn visszatért Aradra. Kedden délelőtt felöltözött és elég erősnek érezte magát ahhoz, hogy szobájában sétálgasson. Dél felé azonban hirtelen heves rosszullet fogta el és ágyának esett. Az aradi orvosi kar legjelesebbjei álltak körül Herz dr. betegágyát, hogy az észrevehetően gyengülő szívverés dacára megmentsék kártársuk életét. Dr. Moga Cornelia, dr. Roth Marcell egyetemi magántanár, dr. Löwinger Miksa, dr. Werner Sándor, dr. Keppich Jakab, dr. Radó János, dr. Polonyi Jenő tartottak konziliumot betegágyánál, de minden igyekezetük hiábavalónak bizonyult és dr. Herz délután egynegyed 4 órakor szívgvengesség következtében megszűnt élni. Családjá nem volt, közeli rokonai: a Schreyer-, Fodor-, Vajda- és Éles-családok tagjai őszintén gyászolják. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Simonyi-uccai gyászházból.

A LENGYEL MINISZTERELNÖK MEGHUKOTT. Varsóból jelentik: Zalesky lengyel külügyminiszter ma benyújtotta lemondását, amelyet a köztársaság elnöke elfogadott. Utóda az eddigi helyettes külügyminiszter, Beck József ezredes lett. Hír szerint Zalesky egy nagykövetség vezetését veszi át. A sajtó általában külpolitikai okokkal magyarázza a lengyel külügyminiszter visszavonulását és az okokat a lengyel-francia-román-orosz külpolitikában keresi. Jólnormált lapok értesülése szerint Zalesky nyakassága bukatta meg, mivel nem volt hajlandó semmiképpen sem vállalni a közvetítő hálátlan szerepét az orosz-román megnehtámadási szerződés tárgyalásai körül keletkezett különféle bonyodalmakban. A lapok kommentárjai a részletekre vonatkozólag nem szolgálnak több felvilágosítással.

A tifusz aradi áldozatai. Aradváros egészségügyi bizottsága csütörtökön délután ülést tart, amelyen dr. Cucu Vazul főorvos előterjeszti elmúlt havi jelentését a városban fellépett járványos betegségekről, amelyek közül huszonöt tifusz-eset, huszonöt difteria-eset volt. A tifuszban szenvedők közül egy meghalt, kettő gyógyult: a difteria-esetek közül öt végződött halállal. Aradmegyében az elmúlt hónapban viszont 57 tifusz-megbetegedés történt. Az egészségügyi bizottság fogja eldönteni, hogy az eddigi járványos megbetegedések okot szolgáltatnak-e arra, hogy rendkívüli védelmi intézkedéseket léptessenek-e életbe, vagy sem.

Érdekes előadást tartott ma este 9 órai kezdettel dr. Herzog Sándor „Anglia és a cionizmus” címmel a Zsidó Kulturházban. Nagyszámú hallgatóság gyűlt egybe ez alkalomra és mindenki a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig az élénk színekkel aláfestett, élvezetes előadást. A közönség végül a tehetős előadót nagy tapsal jutalmazta.

A magyarországi illéres gyorsvonatok sikere. Budapestről jelentik: A Tüske Jenő dr. államvasúti főfelügyelő által kezdeményezett „Illéres gyorsvonatok”-nak rendkívüli sikerük van úgy az országban, mint a külföldön. Magyarországról mostanig kétszázötven vonat indult és a beföldi utasforgalom kb. kétszáznegyvenezer személyre emelkedett. Külföldről érkezett utasok így oszlanak meg: Romániából hatezer, Olaszországból és Ausztriából összesen hétézer, Németországból hétézer. Jugoszláviával, Csehszlovákiával és Lengyelországgal már előrehaladtak a cserevonatok bevezetésére megindult tárgyalások.

— **Állatseregletből megszökött medve** vándoralkodása. Gyomáról jelentik, hogy ott zavaros események sorozatát okozta egy medve, amely az ott szereplő vándorcirkusz menzériájából szökött meg. A medve, miután vizváratlanság folytán ketrecéből kiszabadult, legelőször is egy gyanútlan stráfszekeres-lóra vetette magát és jóízűen marcangolni kezdte az üvöltő állatot. Ezután a figyelme az összeszaladó járókelőkre irányult, akik közül többeket megtámadott. Az általános kiabálástól megvadult állat hosszú kilométereken keresztül szaladgált szabadon az uccákon, míg az előhívott tüzoltóság a rendőrség segítségével bekerítette és megfékezte. A mackót ezután visszavezették a vándorcirkuszhoz, amelynek igazgatója ellen közrendháborítás címén az eljárás megindult.

— **Ujabb halálos ítélet Szlovénzkóban.** Györből jelentik: A csehkomáromi esküdtszék a mai nap folyamán egy mérgekeverési bűntényben halálos ítéletet hozott. A vádlottak padján Sztankó Jánosné, ifj. Repiczki János, özv. Repiczki Jánosné és Szenesi Bonaventuráné ült, azzal vádolva, hogy több hozzátartozóikat arzénrel megmérgezték. Az esküdtszék ma hirdette ki ítéletét, amely szerint Sztankó Jánosné kötélláttali halálra, ifj. Repiczki Jánost életfogytiglani, míg a másik két mérgekeverőt 15—15 évi fegyházra ítélte.

— **A fa- és vetőmagszállítás díjának csökkentése.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a vetőmagszállítási kedvezményt 1932. év november hó 30-ig érvényben tartja a vasut összes vonalain. Tárgyalások folynak ezenkívül a faárak szállítási tarifájának olcsóbbá tételére vonatkozólag is. Az UGIR ugyanis memorandumot nyújtott át a CFR vezérigazgatóságához, amelyben kérte a faárak szállítási díjszabásának csökkentését. Az új tarifamódosításokkal egyik legközelebbi ülésén kíván foglalkozni a CFR vezérigazgatósága, amely már eddig is 10 százalékos kedvezményt irányzott elő mindazokra a finomított petroleumszállmányokra vonatkozólag, amelyeket innen Ausztriába irányítanak. A finomított petroleum exportszállmányok minimális mennyisége legalább 6000 tonna kell legyen. A kedvezmény különben az 1933. év október hó elsejéig érvényes.

— **Díjtalan telefonfelszerelés.** Az aradi telefontársaság igazgatósága hivatalosan közli, hogy mindazoknak az új telefon-előfizetőknek, akik november hó folyamán szereltetik fel telefonkészülékeiket, a telefon felszereléséért járó 600 lejes munkadíjat elengedi. Az illetékesek ettől az intézkedéstől is remélik, hogy gyarapítani fogja a telefontársaság aradi előfizetőinek a számát.

— **Kutyaharapás.** Bosnyák István Str. Raicu (György-u.) lakos kutyája megharapta Solmann Márton magántisztviselőt, aki a Salacz-uccában lakik. Mivel a harapós kutya gazdája vonakodott ebét a város egészségügyi közegeinek kiszolgáltatni megfigyelés céljaira, a rendőrség segítségét vették igénybe, hogy az állatot megfigyelhessék.

— **Idegese embereknek és lelkibetegeknek** az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideg orvosok véleménye alapján a Ferenc József víz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Uj portó-bélyegek.** Az aradi postafőnökséget ma arról értesítette a posta bucurest-i vezérigazgatósága, hogy november elsejétől új portó-bélyegek kerültek forgalomba, háromféle értékben, amelyeket a Postások Országos Egyesületének fejlesztése végett adott ki a posta. Az eddig érvényben volt lebélyegek tovább is érvényben maradása mellett, az új bélyegeket is frankirozásra használhatja fel a közönség, azonban az új bélyegeket egy lej felárral árusítják s ezt az egyletes többletet a Postások Egyesületének javára írják. Az új portó-bélyegek 4, 6 és 10 lejes címletekben jelentek meg. Az aradi postafőnökségre azonban még nem érkeztek meg az új bélyegek, de 10 napon belül minden bizonytalansággal az összes elárúsítókul.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegezésé. és fordítások hitelesítésé/ostólul
Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 6. (Az udvarban jobbra).

— **Nagy eréllyel hajtják be a vámbírságokat.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium nagy eréllyel fogott hozzá, hogy a legutóbbi időkben kirótt vámbírságokat az érdekelt cégektől behajtsa. A minisztérium rendelkezése értelmében a pénzügyi hatóságok az egész ország területén november hó 30-ig kötelesek behajtani a vámbírságokat a megbírságot felektől.

— **Repülőkatasztrófa Nürnbergben.** Nürnbergből jelentik: Borzalmas repülőkatasztrófa történt ma délelőtt Rohrbrum község közelében. A Lufthansa egyik gépe Nürnberg felé repült, amikor eddig még ismeretlen okból lezuhant. Eisner nürnbergi kormányfőtanácsos, Estebach kormánytanácsos, Brister müncheni tanár, a gép pilótája és távirásza szörnyethaltak. A helyszíntre szakértő bizottságot küldtek ki annak megállapítására, mi okozta a szerencsétlenséget.

— **Uccai baleset.** Könnyebb természetű bérkocsikaramból történt kedden délelőtt a Str. Bratiana (Weitzer János-ucca) és a Fötér sarkán. Dan Demeter bérkocsis járművével összeütközött Juhász Mihály szembejövő kocsijával. A bérkocsiban ülő Pilas Ilie aradi lakos az összeütközés következtében kisebb sérüléseket szenvedett.

— **Jelentkezés adómerséklésért.** Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy nemcsak az adóhátralékosok részeseülnek az elengedés kedvezményében, amennyiben kifizetik hátralékukat, hanem azok is, akik örökösödési illeték címén tartoznak. Ezek december 30-ig kell, hogy hátralékukat kifizessék és ennek ellenében 5—25 százalékos engedményt kapnak. Az örökösödési illetékkel tartozóknak kérvényt kell benyújtaniok és a kérvényre nézve az aradi pénzügyigazgatóságon nyerne felvilágosítást. Az érdekelték abban az adóhivatalban kell, hogy jelentkezzenek, ahová tartoznak, vagy pedig Dajbukát pénzügyi tanácsosnál, a bélyegosztály főnökénél nyerik el a szükséges felvilágosításokat. A benyújtott kérvényeket három napon belül elintézik és közlik az érdekeltekkel, mennyit kell fizetnie és mennyit törölnek a terhére irt illeték összegéből.

— **Az aradi házak összeírása.** Nagy előkészületek folynak az aradi pénzügyigazgatóságon az általános ház-összeírásra, amely december 1-én veszi kezdetét. Az összeírással kapcsolatosan az aradi pénzügyigazgatóság figyelmezteti az új házak tulajdonosait, hogy december 1-ig feltétlenül jelentkezzenek irataikkal és kérik a husz évi adómentességet, mert december 1-től már a rendszeres házáddóval adóztatják meg őket.

— **A viadukt gyalogjárójának építése.** Csütörtökön délelőtt Muresan János városi főmérnök, dr. Cucu Vazul városi főorvos, Chera Florian tüzoltóparancsnok és Farcas CFR-felügyelő, hivatalos vegyesbizottságként megtekintik a vasuti viadukt környékét, hogy helyszíni szemlét tartsanak annak a fa-gyalogjárójának az ügyében, amelyet a város és a vasut közösen fog felépíteni, mindaddig, míg a vasuti viaduktot újra rendbe nem hozzák. Ez a munka többmillió lejes rendkívüli kiadást igényel és ezért erről a közeljövőben egyelőre még csak nem is tárgyalnak. Ami az ideiglenes gyalogjárót illeti, annak építését egy teljes hónapra irányozták elő. Remélhető, hogy mire a fagy beáll, a Mosóczy-telep sokat szenvedő lakossága újra rendszeres körülmények között közlelheti meg a belvárost.

— **Külföldi vasuti jegyeket** értesülésünk szerint hivatalos valutakurzuson kiszolgál Dacia hivatalos menetjegyiroda (Sándor könyvüzlet).

— **Vér-, bőr- és idegbajosok** a természetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó béltisztító szert eredményesen használják.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma.** Baden bei Wien az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást, betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógyrénnyezők, — külön szívosztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — eisörangu diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

SPORT KÖZLÖNY

A vasárnapi Nemzeti Bajnoki mérkőzések margójára Teljes értékű a Gloria Ripensia elleni győzelme — Osszerugták az AMTE játékosait Temesvárott

Vasárnap Arad mind a két Nemzeti Bajnokságban szereplő együttese sorompóhoz állott, hogy felvegyék a küzdelmet a bajnoki pontokért. A sorsolás szeszélye, hogy mind a két aradi együttes temesvári csapatot kapott ellenfelül. Aradra a Ripensia látogatott el, hogy a Gloriával összemérje erejét. Ezt a mérkőzést hatalmas érdeklődés előzte meg és ez teljesen indokolt is volt, mert a Ripensia egyike a legjobb romániai csapatoknak. Itt még a legoptimistább lokálpatrióták sem számoltak a temesvári profik vereségével és imé. bekövetkezett, míg a formába lendült AMTE-től a temesvári vendégjáték során, mindenki győzelmét várt, — ennek pedig vereség lett a vége.

A Gloria győzelme teljesen megérdemelt

A Gloria-CFR izgalmas játékban 4:3 arányban győzte le a hírneves profikat és ha az eredményen túl boncolgatjuk ezt a tényt, akkor meg kell állapítanunk, hogy az aradi csapat győzelmét feltétlenül megérdemelte. Igaz egy gólt nem szabályosan ért el, de ez nem kisebbíti az eredmény értékét. A győzelem fontos, mert az eredmény az örökké áll, a körülmények, amelyek a győzelmet elősegítették, lassan elhalványulnak, később teljesen feledésbe merülnek. A Gloria most összekovácsolt együttes benyomását kelti, a védelme jó, a halvesor két oldalán jó haliok állanak, csak a centerhálfi, a csapat tengelyével van baj. A csatársor is gólképes, ami még nagyon fontos: a játékosok tudnak küzdeni és gyakorta ez maga is elég a győzelem eléréséhez. Mindezeket összegezve, ismételtén leszögezhetjük, hogy a bajnok-együttes megérdemelte a győzelmét, ezzel Arad sportjának is szolgáltatót tett.

Meglepő könnyen győzött az AMTE együttese a Csikó válogatott ellen

AMTE—Csikó válogatott 4:0 (1:0)

A kedden délután lejátszott mérkőzést az AMTE meglepően könnyen nyerte a Csikó válogatott ellen igaz ugyan, hogy ezt a csapatot inkább a kombinált elnevezése illeti, mert a kijelölt játékosok közül hivatali elfoglaltságuk miatt többen nem jelenhettek meg, de ez nem kisebbíti az AMTE győzelmének értékét, miután a munkásegység a temesvári mérkőzésen lerugott legjobbjait nélkülözte.

A mérkőzés ettől függetlenül élvezetes volt és az AMTE részéről sokat jelent az, hogy megfelelő rezervoárja van. A győzelmen túl a

Az AMTE könnyen győzhetett volna

Az AMTE tragikus csatavesztésének körülményei ismeretesekek s ezt nem akarjuk ismételtén felemlíteni, de meg kell emlékeznünk arról, hogy az együttes mily kiválóan futballozott, míg a sorozatos sérülések vissza nem vetették. A csatársor az első percekben állandóan szorongatta a TMTE kapuját. A csatársor elemében volt, pazar akciók sora futott a pályán, az egész csatárlánc kiváló volt, de Pomacsek és Walter még így is kiemelkedtek. A halvesor is nagyszerűen látta el feladatát, mind a három tagja, — Lingurar, Braun és Tóth, — egyformán jók voltak. A bekkek eleinte ingadoztak, Tyukodinak pedig nem volt alkalma közismert képességeit bemutatni, mert a meccs elején megsérült.

A féldőben, amikor még „csak“ Pomacsek és Tyukodi voltak a sérültek listáján, a temesváriak körében is általános volt az a nézet, hogy az AMTE biztosan, sőt fölényesen fog győzni. De azok, akik bent jártak az öltözőben, láthatták, hogy a győzelem el fog maradni. Pomacsek körül minden csupa vér volt, a kiváló játékost orvos vette kezelés alá, Tyukodit a kórházba szállították és így a sérült Pomacsekkel együtt 10 emberrel futott ki a deprimált AMTE. A II. féldőben kezdett mindinkább eldurvulni a meccs, így egymásután Tóth, Pepoli és Walter kerültek sérült-listára, majd Braunt teljesen indokolatlanul állítja ki a bíró. A TMTE pedig így három gólt ér el, — három védhető gólt, mert Korom a kapuban is bekknek bizonyult, látszott, hogy soha nem játszott ezen a poszton. Bevallása szerint Tyukodi „még behunyt szemmel is“ kivédte volna a labdákat. A TMTE utolsó gólja öngól volt, amit Korom vétett. — Ennyit az AMTE vereségéről, amely semmiféle körülmények között sem volt reális és a pirosfülkete körökben hiszik, hogy a beadott óvás eredményeképpen, a meccset semleges pályán újra játszhatják.

többi egyesületeknek is arra kell figyelniük, hogy játékosokat neveljenek, mert az ifjúság foglalkoztatása adja meg a mindenkori utánpótlást.

Már az első percekben megszületik az AMTE gólja. *Pály* egy labdát hátra ad, amire *Magold* jól startol és máris a hálóban a labda. Szünet után az AMTE mindinkább frontba kerül és a 14-ik percben *Szinder* növeli a gólelőnyt, majd a nagy formában lévő *Magold* 23-ik és 28-ik percben lött góljai következnek. *Vulpe* bíró jól vezette a mérkőzést.

Izgalmas játékban győzött a Gloria a második kategória válogatottja ellen

Gloria-CFR—Másodosztályú válogatott 6:5 (2:3)

A szerdán lejátszott mérkőzést a két együttes *Vulpe* bíró sipjelére kezdi. A 3-ik percben *Husztik* miatti faultért a bíró pénályt ítél, amit *Fodor* kapufának vág. Az első gól a 20-ik percben esik, ekkor *Tamasovits* faultolja *Cozmat*, a megítélt büntetést *Szabó* a rendeltetési helyére juttatja. Tíz perccel később *Vancsik* hálóba fejeli a kiegyenlítő gólt. A 32-ik percben *Barbu* eredményes, de *Vancsik* ismét egyenlítő. A féldő utolsó gólját *Bulik* éri el, így

egy gólelőnnyel fordul a II. oszt. válogatottja. Szünet után az iram nem enyhül, mind a két részről vannak veszélyes akciók és a 14-ik percben *Marton* által lött góllal a válogatott már két gól előnyre tesz szert, de *Cozma* csökkenti a gólelőnyt, amit végül *Pécskán* kiegyenlítő. Sőt *Ign*a egymásután két izben góloz. *Bulik* állítja be a végeredményt. *Vulpe* ez alkalommal is, — mint előző nap — jó bírónak bizonyult.

Minden héten vegye meg

az **UJSÁG**

pénteki számát,

mert ahoz

ingyen mellékletként kapja

az **Ujság Rádiója**

című képes, mélynyomású rádióhelilapot

teljes európai heti műsorral.

Kivánatra ingyenes mutatóvány-számot **UJSÁG** kiadó-küld az hivatala BUDAPEST, VI., Aradi u. 10.

Külföldi eredmények, külföldi események

Budapest: Szabó a szezonzáró atlétikai versenyen 10-000 méteren 32 p. 25.8 mp.-el új magyar rekordot állított fel. — Frankfurt: Budapest tornászcsapata a frankfurti városközi tornászversenyen 1873 ponttal Frankfurttól mögött második lett. Budapest csapata nélkülözte a többszörös olimpiai bajnok Pellét. — Bécs: Az Admira 5:0 arányu győzelmet ért el a Weisse Elf ellen. — Prága: Bajnoki mérkőzés keretében a Nachod 5:1 arányu vereséget szenvedett a Sparta-tól, így a Sparta őszi elsősege már biztos. — Brüsszel: A „Vörös Ördögök“ 1:1 arányu döntetlent értek el a londoni amatőr válogatottal szemben. — Páris: London válogatottja 2:0-ás vezetés után 2:2-re játszott a francia főváros válogatottjaival. Budapest: A Ferencváros 9:2 (5:1) arányu vereséget mért a Kispeszt-re. Sárosi (3), Takács II. (2), Blum, Korányi és Kovács (1—1) gólt lőttek. Keresztes öngólt vétett. A „Kispeszt“ részéről Szepes és Steiner voltak a gólszerzők. — Pozsony: A Slavia 3 gólt rugott a Bratislavanak, de a pozsonyiaknak nem sikerült gólt elérniük. — Milano: Az Ambrosiana a „béke“ mérkőzésen 6:1-re verte a Beogradszkit. — Genova: Az északnyugati válogatott 5:1 arányban vert rá a lengyel válogatottra. — Páris: Az angol Arsenal 5:2-re verte a Racing Clubot. — Bécs: Bajnoki mérkőzések során a Rapid 7:4-re verte az Admirát. BAC 5:1-re az Austriát, WSC 3:2-re a WAC-ot, míg a FAC és a Nicholson közötti meccs 2:2 arányu döntetlennel ért véget.

O Váltakozó sikerrel szerepeltek az osztrák csapatok külföldön. Az osztrák klubcsapatok sem érték el a szokott teljes sikert. A Hakoah Montpellierben az ottani FC-től 6:3-ra kapott ki, Marseilleben a hasonló nevű csapat felett 2:0 arányban diadalmaskodott, míg Rennesben 4:2-re verte a Stade Rennes-t. A Wacker a párisi Club Francise ellen 4:3-ra győzött, míg Mulhouseban 4:1-es győzelmet ért el.

O Erősítettek a pesti nagycsapatok. Budapestről jelentik A Hungária több Bohn SC-játékosával áll tárgyalásban, így Szaniszlót, Engelhardtot és Kilmentet szeretné megszerezni. Szó van arról is, hogy átveszi Birót a III. Ker. FC-ből. Az Ujpest valószínűleg leszerződte a csabai Előre kiváló amatőr válogatott kapusát: Kucsmit, míg a Ferencváros a szegedi KEAC Solti-jével áll tárgyalásban.

„OLLA“
a világmárka!
Egészsége érdekében óvakodjon szilány utánszaktól. Követeljen kimondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség.

Gyengén szerepeltek a magyar csapatok külföldön

A magyar futball-együttesek közül többen külföldön töltötték az ünnepeket, de ezek a vendéjátékok egy kivétellel, vereséget hoztak. A *Budai „11“* csapatnak egy ízben sikerült győznie, másodnap azonban döntetlenül játszott. A *Bocskai* Milánóban vereséget szenvedett, de ugyancsak vereséggel, még hozzá katasztrofális vereséggel ért véget a *Törekvés* bécsi kirándulása. A magyar *B* válogatott is balsikerrel szerepelt.

Öngóllal kapott ki a Bocskai. Ambrosiana—Bocskai 2:1 (1:0) Milánó. A Bocskai jó benyomást keltett és a döntetlen eredményt jelentő gólt nem adta meg a bíró. Az első gólt *Janzsó* öngóljából éri el a milánói együttes, majd a II. félidőben *De Maria* eredményes, amire *Orth* válaszol. Az utolsó percben *Markos* szabályos gólt ér el, de a bíró nem érvényesíti.

Egy győzelem, egy döntetlen a budaiak olaszországi mérlege. Budai „11“—Casale SC. 3:0 (1:0) Casale. *Bthámi, Schusztér* és *Polgár* góljaival győzött a magyar együttes. Budai „11“—FC Torino 2:2 (0:1) Torino. Az olasz bajnokság negyedik helyezettjével szemben értékes döntetlent ért el a Budai „11“. A torinóiak szerzik meg a vezetést, amit *Stancsik* kiegyenlít, majd *Rökk* eredményes. Már-már győztesnek látszik a Budai „11“, de az csapatoknak sikerül egalizálni.

Kikapott a B) válogatott. Cote d'Azur—Magyar B) válogatott 3:2 (1:1) Antibes. Az orkányszerű szélben lefolyt mérkőzést a két magyar játékosal felálló francia együttes megérdemelten nyerte meg. *Teleki* és *Jakube* voltak magyar részről a gólszerzők.

Gőlözön Bécsben. Rapid—Törekvés 10:2 (5:1) Bécs. A Rapid valósággal tönkre verte a magyar amatőr együttest. *Pusztai* és *Ivanics* voltak magyar részről a góllövők.

Henne motorkerékpárján 250 kilométeres sebességet ért el a táti betonon

Budapestről jelentik: Az egész motorsporttársadalom érdeklődése a KMAC őszi kilométerversenyére irányult, amelyre két német versenyző: *Henne* és *Winkler* is bejelentette részvételét azaz, hogy kísérletet tesznek a főnálló világrekordok megdöntésére. A szeles, hűvös, barátságatlan idő ellenére is *Henne*nek sikerült a 750 köbcentiméteres kategóriavilágrekordot megdöntenie. Első menetének ideje 15.17 mp. 237.310 km. órátlag. A második menete ideje 15.02 mp. 239.680 km., a harmadik menete 15.075 mp. 238.806 km.

Az egyik menetében visszafelé 250 km.-es sebességet ért el egyirányban.

Ilyen sebességet motorkerékpárnál még nem mértek. Az abszolút világrekordot, amelyet az angol *Wright* tart 242 kilométer órátlaggal, nem sikerült megdöntenie, kísérleteit azonban folytatni fogja.

O Meglepetés az amatőröknek. Budapesten az amatőr bajnokiak során a BSzKART első vereséget szenvedte az Elektromos-tól. Eredmények: Elektromos—BSzKART 2:0, UTE—MTK 3:2, BSE—FTC 4:1, VI. ker. FC—Fer. Vasutas 4:2.

O Megerősítette pozícióját a Vasas. A Magyar II. profiliga küzdelmei során a Vasas legyőzte az Etc FC-t, így két tiszta ponttal vezet. Eredmények: Budafok—Schell 7:1, Vasas—Etc FC 3:1, SzNFC—Droguristák 5:3.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.

A Magyar Kupa mérkőzése során a Szeged FC rávert a Hungáriára

Szeged FC—Hungária 2:1 (0:0).

Budapestről jelentik: A Szeged FC és a Hungária közötti Magyar Kupa mérkőzést a formába lendült szegediek megérdemelten nyerték meg. A Hungária *Kalmárt* és *Titkost* pihentette, de ez nem lehet melegsége a vereségre. Az első gól a II. félidő 23-ik percében *Korányi* II. lövéséből születik meg, majd három perccel később *Havas* eredményes. A Hungária *Cseh* II. révén válaszol a szegediek két góljára.

FILM KOZLONY

Kadettkisasszony

(LIEBESKOMMANDO.)

Bolváry—Stolz-filmoperett bemutatója a Central-moziban.

Bolváry Géza, a magyar származásu mesterrendező és *Robert Stolz*, a bécsi zenefejedelem újból összekerültek egy izig-vérig eredeti, bájos filmoperett megalkotásánál. A mulatságos, minden jelenetében eredeti, eleven tempójú szüzsé szerzője maga az élet, amely sokszor élelnebb fantáziájú írónak bizonyul bármelyik szinpad szerzőnél. A Wienerneustadti kadetiskola irattárának poros aktái elevenednek meg *Bolváry* rendezői pálcájának suhintása nyomán és a láthatatlan zenekar színes, elragadó melódiájú slágerszámaival *Stolz* mester zeneszerzői fantáziája varázsolja elő. A címszerepet *Dolly Haas*, ez a rendkívül tehetséges kis csitri alakítja. *Gustav Froehlich* a snájdig, szoknyavadász főhadnagy, *Anton Pointer* a szigorú ezredes és *Halmay Tibor* első, igazán jó komikus szerepében excelálnak. Külön érdekességet ad a filmnek *I. Ferenc József* osztrák-magyar uralkodó alakja, aki a happy-endet elintéző jó tündér szerepét adja.

Rasputin, a nők démona

A Corso-mozi premierje.

Egy oroszországi kis faluból indul el hódító útjára *Rasputin Grigorij*, a hitehagyott szerzetes, akinek hatalmas árnya félelmetesen fekiúrt rá az egész nagy birodalomra és nyomorgó népére. *Rasputin*, a Szent Ördög, az asszonyok démona delejes hatalmánál fogva megszerzi az ab-

szolú uralmat a cár, a gyenge cárnő és a beteges cárevics felett s rajtuk keresztül az egész orosz nép fölé emelkedik. *Dorbézol*, orgiákat tart mindaddig, amíg nem üt a megtorlás órája és *Jussupoff* herceg golyója véget nem vet életének. *Némafilmen* nem egyszer láttuk leperegni ezt a történelmi cselekményt, de most új színt, új életet nyert *Rasputin* alakja *Conrad Veidt* egyéni felfogásában. Művészi eszközökkel, emberi ábrázolásban hozza elénk a nők démonát, míg *Jussupov* herceg passzivitásra kárhoztatott figuráját *Karl Gustav Diehl*, ez a kitünő színész alakítja. *Charlotte Ander*, *Theo Shall*, *Theodor Loos*, *Elza Temary* mindmegannyi kabinetfigurái a drámának. A cár és a cárné remek portréját *Paul Otto* és *Hermine Sterler* formálják művészié. A rendezés hiánytalan munkáját *Adolf Trozt*, míg a scenáriumot *Ossip Dymov*, a hírneves orosz író látta el.

Özv. dr. *Vajda Istvánné*, szül. *Hercz Berta*, úgy a maga, mint az alulírott rokonság nevében, mély fájdalommal jelenti, hogy a legjobb testvér és rokon, valamint a legönzetlenebb barát,

Dr. Hercz Andor

orvos.

életének 69-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 4-én d. u. 2 órakor kísérik a gyászházból, (Strada Ghorghe Lazar 4. sz.) az izr. sirkertbe örök nyugalomra.

Áldás emlékére, béke poraira!

Özv. dr. *Vajda Istvánné* családja, *Kanitz Jaques* (Bern), özv. *Pálmai Emilné* (Wien) és családja, dr. *Sass Bernát* (Budapest) és családja, *Fodor Gyula* és családja, *Schreyer Victor* és családja, dr. *Éles Béla* dr. *Éles Géza* és családja.

(Minden külön értesítés helyett.)

Arad. 1932. nov. 2.

Consiliul de Administrație a Băncii Victoria Societate Anonimă Arad
Vă anunță cu adâncă durere incetarea din viață, in ziua de 2 Noembrie 1932. a valorosului Director General al băncii

DR. IOSIF MAIORESCU

fost Prefect și Secretar general al Direcției Ministerial VII.

Prin el s'a stins unul dintre cei mai distinși intelectuali, care a avut o muncă rodnică, atât in serviciul băncii, cât și a neamului.

Inmormântarea are loc la Beiuș in ziua de Vineri, ora 9.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Arad, la 2 Noembrie 1932.

Consiliul de Administrație al

BĂNCII VICTORIA SOCIETATE ANONIMĂ ARAD.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megalkotják a romániai közgazdasági parlamentet

Az aradi Kamara tervezetét elfogadta a Kamarák országos gyűlése. Erélyesen követelik, hogy az összes cégbejegyzéseket a Kamarák végezzék — Az Aradi Közlöny külön értesülései

Rendkívül aktuális és érdekes közgazdasági kérdésekkel foglalkozott az erdélyi és bánági Kereskedelmi és Iparkamarák összessége azon az ülésen, amelyet tegnap tartottak meg Kolozsváron és amelyről az Aradi Közlöny a következő intím részleteket szerzte meg:

Az ülést Vlad Aurel dr. volt pénzügyminiszter, a dévai Kereskedelmi és Iparkamara elnöke vezette. Aradról Pacuraru Brutus kereskedelmi és iparkamarai főtitkár vett részt, aki egyúttal a temesvári kamarát is képviselte, mert annak vezetését Ioanitescu miniszter fogadtatása foglalta le. Résztvettek még a clujji, brasovi, marosvásárhelyi, nagyváradi és lugosi kamarák elnökei és főtitkárai.

A nagyváradi kamara a Munkáskamarák megszervezésére vonatkozó törvénytervezettel kapcsolatban azt javasolta, hogy olaszországi mintára egyesítsék a kereskedelmi, a mezőgazdasági és az ezután megalakítandó munkáskamarákat, mert ezáltal sok adminisztrációs költséget takarítanának meg. A három kamarának a címe volna: **Közgazdasági Kamarák**. Ezekben belül minden szakma külön autonómiával működhetne, de az összességnek közgazdasági parlament jellege volna és nagy támogatói lennének a kormányoknak.

Az erdélyi kisebb kamarák nem fogadták el a nagyváradi kamara tervezetét, amelyet azonban Pacuraru Brutus támogató felszólalása után az értekezlet magáévá tett.

Ugyancsak helyeselte az ülés az aradi kamarának azt a javaslatát, amelyben az ellen tiltakozott, hogy a Munkáskamrákba a kisiparosokat is besorozzák és azt kívánja, hogy a kisiparosok továbbra is ma-

Az üvegartell megbuktatott egy nagy gyárat

Bucurestiből jelentik: Sulyos támadást intéz az egyik fővárosi lap az üvegartell ellen és leleplezi azokat a manipulációkat, amelyek az ablaküveg árának feltűnő emelkedését eredményezték. A lap szerint az ablaküvegnek négyzetméterére, a rendes polgári házszállal együtt, 34—40 lej kellene, hogy legyen. Ezzel szemben ma 110—120 lej ez az üveg. Megállapítja a lap, hogy egyetlen gyára volt Romániának, amely kartellen kívül állt. Ezt a gyárat azonban hamarosan letörték. A ploesti-i üvegyár, minden felszólítás ellenére sem volt hajlandó belépni a kartellbe, hanem olcsó áron hozta forgalomba az ablaküveget. A kartell erre szintén csökkentette az árakat, amelyeket olyan alacsony nivóra szorított le, hogy a ploesti-i gyár kénytelen volt fizetésképtelenséget jelenteni. Nyomban ezután az árak újból felszöktek és ma már 120 lej is kérnek az ablaküveg négyzetméteréért. A fővárosi lap szigorú kormányintézkedést követel a kartell letörésére.

— A román Nemzeti Bank váltóüzletel a határállomásokon. A Banca Nationala rendeletet adott ki, amely szerint mindazok az exportörök vagy importörök, akiknek fizetési kötelezettségük áll fenn osztrák kereskedőkkel szemben, jelentsék ezt be a Nemzeti Banknak, hogy engedélyt kapjanak a kifizetésre. A kifizetés osztrák schillingben történik, viszont az adások 20—1 arányban fizetnek be az összeget lejben a Banca Nationalához. Az exportöröknek naponként kell közölniük, hogy mennyi követelésük van osztrák schillingben. A Nemzeti Bank egyébként elrendelte, hogy az összes vámoknál az ország határain váltóüzleteket

radjanak meg a Kereskedelmi és Iparkamarákban és szükség esetén külön osztályba sorozva, folytassák a kamarán belül működésüket.

Pacuraru Brutus ezután az összes kereskedelmi cégeket és nagyobb iparvállalatokat érintő elaborátumot adott elő. Az aradi kamara megállapította ugyanis, hogy a most elkészült új kereskedelmi törvénytervezetből kimaradt a cégbejegyzésekről szóló intézkedés. Mint ismeretes, a részvénytársaságok kivételével, az összes kereskedő-cégeket a Kereskedelmi és Iparkamaráknál kell bejegyeztetni, míg a részvénytársaságokat a törvénytársaságnál jegyzik be. Az aradi előterjesztés azt kívánja a törvényeket előkészítő bucaresti-i bizottságtól: a kereskedelmi törvénybe kategorikusan vegye bele azt, hogy a cégbejegyzés ezután is a kamaráknál történjen és a részvénytársaságok is az ő hatáskörébe kerüljenek. A kamarák gyűlése a legnagyobb megértéssel fogadta el Pacuraru főtitkár javaslatát.

A kolozsvári kamara az erdélyi és bánági kamarák szövetkezésére tett javaslatot, mert ezeknek az országrészeknek az ökiráltságtól teljesen elütő gazdasági érdekeik vannak. A többi kamarák nem találták helyesnek az elzárkózásra vezető tervet. Az aradi kamara főtitkára kifejtette, hogy magasabb körökben regionálizmusnak tekintenék ezt a szövetkezést, amelyet nem volna helyes támogatni. Vlad Aurel szintén ezt az álláspontot fejtette ki és az értekezlet leszavazta a kolozsvári kamara tervezetét.

A fentebb ismertetett határozatokat Vlad Aurel volt pénzügyminiszter fogja illetékes helyen átnyújtani.

állítsanak fel, melyek a külföldről érkező utasoknak lejt bocsátanak rendelkezésre. A váltóüzletekben a Banca Nationala tisztviselői teljesítenek szolgálatot.

— Vlad Aurel volt pénzügyminiszter banktörvényt követel. Az Aradi Közlöny jelentette, hogy gazdasági körökben felmerült a romániai banktörvény elkészítésének terve. Vlad Aurel dr. volt pénzügyminiszter, aki Hunyadmegyében országgyűlési képviselő, az egyik szaklapban most úgy nyilatkozott, hogy az átalakított konverziós törvényt is azonnal hatályon kívül kell helyezni, mert az megakadályozza a teljes pénzügyi konszolidációt. A hitelélet teljes helyreállításához szerinte szükséges a banktörvény megalkotása a csehszlovákiai banktörvény figyelembevételével, mert azt tartja legkönnyebben átültethetőnek a romániai viszonyokra. A legfontosabb, hogy a bankkereskedelem szabadságának megóvása mellett szigorúan határozzák meg az igazgatósági tagok és igazgatók felelősségét. Szükség volna a magyarországi Pénzügyügyi Központozhoz hasonló intézmény létesítése, amely gondoskodnék a bankszövetségek együttműködéséről.

— A Consum új száma. A Consum október 30-iki számából kiemeljük a következő főbb cikkek címeit: Az importkontingentálás szabályozását a kölcsönös árucseré értékének arányában tervezi a kormány. Az Ausnit-csoport bevonult a Steg igazgatóságába. Eredményesen haladnak előre a szeszmonopol szervező munkálatai. Az elvben nem engedélyezett kényszerfelszámolási kéréseket már nem tárgyalják le a törvénytársaságok. A tőzsde és pénzpiac legújabb eseményei, a legújabb ipari, kereskedelmi és biztosítási tranzakciókat, cégváltozásokat, fizetésképtelenségeket, árlejtési híreket első forrásból olvashatja a Consum-ban. Kérjen mutatószámot a kiadóhivatalától, Cluj, postafiók 127.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 3.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar: könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar, népszerű hangverseny Lázár tenoristával. 21.45. Szórakoztató zene. Budapest I. 10-15. Az Állásalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Hangverseny. 4.30. A rádió diáktérlőrája. 5. „Divatcsevegés.” 6. „Mit jövedelmez a helyes trágákezelés.” 6.30. Kelemen Lajos magyar nótákat énekel, Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 7.15. Angol nyelvoktatás. 7.35. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 8.25. Az Operaház előadásának közvetítése. „Pillangókisasszony”. Zenéjét szerezte Puccini. Majd: Jávor Sándor jazz-zenekarának hangversenye a Bellevue-szállóból. 12.15. Csorba Gyula és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból. Budapest II. 6—6.30. Gramofonhangverseny. Bécs. 12.30. Silving-zenekar. 13.40. Guglielmotti gramofonlemezek. 14.10. Gramofon. 18.10. A filharmonikusok. Gramofon. 20.40. Komoly mesterek vidám művei. 22.05. Beethoven: E-moll és cisz-moll szonátája Peters Guido zongoraművész előadásában. 22.50. Jack Hylton és zenekara. Utána: Hummer-zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrad. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 17.30. Rádiózenekar. 20.30. Gramofon. 21.30. Ljubljana. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 19.05. Régi mesterek áriái. 19.30. Párbeszéd a rossbach-i csatáról. 21. Különleges szórakoztató zene. — Kassa. 14.35. Gramofon. 15.30. Slavia-zenekar. 18. Gramofon. 19. Magyar óra. Keller: Arany János élete és munkássága. 19.40. Kromatikus harmonika. 22. Magyar óra. Közreműködik Holecsek vezényletével a rádiózenekar. Liszt: Magyar rapszódia. Arany-versek. Régi magyar dalok Kern feldolgozásában. Liszt: Magyar ábránd. — Langenberg. 18. Szórakoztató zene. 21. Szórakoztató zene. 23.20. Esti zene. — Milano. 20. Gramofon. 21.30. Rossini: Olasz nő Algirban. — Róma. 18.30. Zenekari hangverseny. 21.30. Hegedűverseny. — Svájcí Aleman adó. 17. Szórakoztató zene. 21. Kamarazenekar. 22.40. Szórakoztató zene. — Varsó. 19. Könnyű zene. 21. Könnyű zene. 23.15. Táncczene. Utána: Táncczene.

PÉNTEK, NOVEMBER 4.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Luca-zenekar: román zene. 20.40. Gramofon. 21. Filharmonikus zenekar szimfonikus hangversenye. Budapest I. 10.15. Pathé gramofonhangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. Orosz balalajkazenekar hangversenye. 2.15. Népiskolai testnevelési tanfolyam. „Testgyakorlás a tanyán”. 4.30. A rádió diáktérlőrája. 5. „Széchenyi hármaskönyve” című felolvasás. 6. Csorba Dezső és cigányzenekarának hangversenye. 7. Szöllőssy Ferenc novellája: „A balatoni aranyhid.” (A balatoni íróhét helikoni pályázatának győztes novellája). 7.30. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. — Bécs. 12.30. A Stumpf-négyes szórakoztató zenéje. 13.40. Suggia Guilhermina gramofonlemezei. 14.10. Gramofon. 16.30. Zenés ifjusági óra. 20.15. Ünnepi hangverseny a tiszti kaszinóból. 21. Tarka est. 23.30. Fox Jazz, Petrov Emil énekével. Belgrad. 12. Szórakoztató zene. 13.05. Gramofon. 16. Gramofon. 16.30. Harmonika. 17.30. Gramofon. 20.30. Cigányzene. 21.30. Zongoraverseny. 22. Beethoven: A-dur szonáta. 22.30. Verdi: Traviata áriák és kettősök. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 19. Juon zeneszerző művei. 19.40. Balladák és dalok. 20.30. Szórakoztató zene. — Hellsberg. 17.30. Szórakoztató zene. 19.25. Tánccok, hegedű és zongorára. 21.10. Szimfonikus hangverseny. Bach: H-moll ábránd. Stravinszkij: Capriccio zongorára és zenekarra. 22.05. Tarka óra. — Kassa. 13. Gramofon. 13.30. Szalonzene. 14.35. Gramofon. 15.30. Rádiózenekar. 18. Falusi zene. 21. Indig: A tozókői menyasszony szimfonia. — Palermo. 21.50. Puccini: Pillangókisasszony. — Paris Radio Paris. 22. Mozart: Szóktetés a szerályból. — Prága. 7.15. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 14.40. Gramofon. 18.05. Ondricsek-négyes. Haydn: B-dur vonósnyegyes. 20.20. Operatársulatok. 23.20. Hangverseny. — Svájcí Aleman adó. 20.45. Bizet: Carmen című operája. — Varsó. 18. Fuvós együttes. 19. Táncczene. 21. Zenei csevegés. 21.15. Filharmoniai szimfonikus hangverseny. Utána: Táncczene.

APRÓ HIRDETESEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

KOMOLY, több évi gyakorlattal, perfekt német-román gyermekkisasszonyt keresek, Biudariu-vila Temesvár, Cetate. 8767

MINDENES bejáróné felvétetik azonnaira. Str. Eminescu 6. szám, II. emelet, ajtó 14. 8778

Perfekt románul tudó gépirókisasszony,

ügyvédi irodai gyakorlattal, felvétetik. Fizetés megállapodás szerint. Boneu Vazul ügyvéd, Str. Crisan 10.

LAKÁS.

FÖTÉREN száraz helyiség raktárnak, műhelynek kiadó. Cim Rudolf Mossónál. 287

HAROMSZOBÁS, fürdőszobás földszinti lakás azonnal kiadó. Értekezni háttulajdonosnál Str. Brancovici v. Lázár Vilmos-ucca 5. 3768

KÉTSZOBÁS földszinti lakás kiadó. Str. Cloșca (Str. László-u.) 12. 3777

MODERN háromszobás udvari lakás kiadó. Bulvardul Carol No. 70. 3771

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 3 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TELJESEN JO ALLAPOTBAN LEVŐ finom férfi télikabát, szilszkingallórral, aicsonytermetre szabva, 1500 lejért eladó. Cim megtudható az Aradi Közlöny kiadó-jában. 8651

URISZUBA 7 drb. olcsón eladó Strada Popa J. Rusu (Lujza-u.) 3. 3760

KATONA NÁNDOR festmény. **NAGY UCASIO** női bundák és bundabélésekben, kis és nagy Singer-varrógép. Schöberl-ágy, új Protos porszívógép, japán-, zsolnai- és különböző majolika vázák, komplett valódi meiseni és Alt Wien étkező-szervizek, fall vitrinek, álló villanylámpák, festmények, alpaca és ezüst evőeszközök, rézágak, keleti perzsa- és szmirnaszőnyegek, gyári szőnyegek, szobaberendezések és külön butoridarabok, aranyozott konsol tükörök, antik szekrények, régi toatett tükörök, stb. eladók: **Salgóné** bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

SÜRGŐSEN keresek Biberet-sál bos, férfi és női bundákat, kisebb-nagyobb keleti és helyb. készített perzsaaszonyegeket, velencei tükröt, ezüst evőeszköz és ezüst dísztáradákat kisebb-nagyobb keleti és helyb. készített perzsaaszonyegeket, velencei tükröt, ezüst evőeszköz és ezüst dísztárgyakat, márkás porcellánokat, ékszereket egész szobaberendezéseket, egybu torokat, arany fogsorokat, gyári szőnyegeket, sezlon és sezlonterítőket, store függöny dísztárgyakat, stb. **SALGÓNÉ** bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi ucca), Neuman-palota. 1000

PERZSA BUNDAT, jó állapotban, alkalmi vételben megvesznek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 3779

ELADO Porcellán fall mosdó, teleses rádió, márvány oszlop, nagy list, összecusukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. n. 2-4 lg. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3544

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre keresetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

Motorok

100 és 85 HP. Diesel, 40, 35, 30 és 12 HP. Nyersolaj, 55 és 30 HP. Szívógásmotor, különböző hengerezések és egy komplett olajsajtó eladó. **Friedrich Testvérek**, Temesvár.

Motorfűrész,

stabil územre is alkalmas, eladó, vagy cserélek. **Vennék** hibás Titan vagy Romeo traktort.

Sztarek, Macea, jud. Arad. 3772

Automobilokat

legszébben, legártóssabban **Ducoval fényez Anton Szontágh**
Autó-kárptösmunkát is vállal. Str. Ghiba Birta 42. (v. Kórház-ucca).

Bádogos és vízvezeték-szerelő műhely v. Heim Domokos-u. 2. és Thököly-tér sarok

Ditchen Márton Olcsó árak! Szakszerű munka! Javítások pontosan eszközöltetnek. Egy Vuizni-stang!! megvételre keresetlek

Aradi kertészetből olcsón eladók:

Legjobb minőségben és fajokban bokor- és magasztörstü rózszak, Futók, mitat ampelopsis veitchi, polygonum, clematis. Fenyők, buxusok, évelők, számacapalánták. **Érdeklődni: König & Lázár szállító cégnél.** 3730

50% Fa-megtakarítás!

450.— Lej a szabarmazott „ZSIGUCL” radiátor

Minden kályhához felszerelhető. **ÉRDEKLŐDŐKNEK** díjmentesen szereljük fel próbára: 8615
HAMMER ZSIGMOND és FIA
ARAD, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 27.

NEMZETI SZÁLLODA :: HOTEL NATIONAL

BUDAPEST VIII., József-körut 4., a Nemzeti Színházzal szemben. — Telefon: 320-30, 334-09, a HUNGARIA NAGYSZÁLLODA Kényelmes, tiszta szobák Hideg-meleg folyóvíz. **vezetése alatt.** Központi fűtés, fürdőszobák, telefon világítójelzők.
Reggeliző-terem. ∞ Éttermek ∞ Dreher-söröző.
Polgári árai! Figyelmess kiszolgálás. ∞ Egyágyas udvari szobák: P. 6, 7, 7.50, 8. Uccai szobák: P. 9, 10. Kétágyas szobák: 11, 11.50, 12, 14, 15, 17, 18. ∞ Kiránduló cserevonattal érkező t. vendégeknek a szobárainkból 25 százalék kedvezményt nyújtunk.

INGATLAN.

Vennék

jókarban levő jóljövödelmező házat, 2-3 szobás modern lakásokkal. Ajánlatok „Shone” jellegre a kiadóba. 8781

H a á s z

Ingatlanforgalmi irodája
Str. Eminescu volt Deák F.-u. 20-22 sz. (Lakás ugyanott).

AJÁNL:

Emeletes házat 1x4 szobás, parkettás, fürdőszobás és 2x3 szobás, fürdőszobás lakással, cserépkályhakkal, 500 ezer lejért.

Belvárosi szép magánháza 4 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, előszobával, cserépkályhakkal, esztingeni rollós ablakokkal 450 000 lejért.

Belvárosi centrumában teljesen alapincézett szép magánháza 6 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, hallal, 620 ezer lejért.

Belvárosi legforgalmasabb aszfaltozott uccájában emeletes házat 5 üzlettel, 5 lakással, nagy bérjövödelmezzel, 680 ezer lejért.

Ugyanott szép emeletes házat 7 lakással, fürdőszobákkal, 12 százalékos jövödelmezzel, 920 000 lejért.

Főtéren több egy és kétemeletes házat üzlethelyiségekkel, 2-3-4-5 szobás — részben parkettás — fürdőszobás lakásokkal, 2½ millió lejes árártól 8 millió lejes árárig.

Színház közelében egyemeletes jókarban levő házat 4x3 és 1x2 szobás lakással, nagy pincékkel, 850 000 lejért.

Ugyanott emeletes házat 2-3-4 szobás, fürdőszobás lakásokkal, üzlethelyiséggel, 825 000 lejért.

Ugyanott masszív, emeletes, régi házat 6 lakással, 3 üzlettel, nagy pincékkel, 15 százalékos jövödelmezzel, 750 ezer lejért.

Hat drb. házat nagyforgalmu fűszerüzlettel, italméréssel, teljes berendezéssel, lakásokkal, 110 000 lejtől 450 000 lejes árárig.

V. Deák Ferenc-ucca mellett földszintes ház 5 üzlettel, 7 lakással, 15 százalékos jövödelmezzel, 700 000 lejért

Temesváron 136 holdas birtokot lakóházzal, nagy istállóval, gazdasági épületekkel, holt felszereléssel, 11 000 lejért kat. holdanként.

Aradon a kötérgazdaság legforgalmasabb részén bármilyen üzletnek alkalmas portálcs helyiség berendezését olcsó áron.

Temesváron nagyforgalmu restaurant erős konyhai és italgyasztással, berendezéssel és felszereléssel átadó Atvértelhez 75-80 000 lej szükséges.

Aradon nagyforgalmu bodegát, vendéglőt nagy italgyasztással és traktüzettel teljes berendezéssel.

Minden városban

és minden faluban tudják, hogy milyen kellemes és előnyös megszállni

Budapesten

BRISTOL

Szállóban.

Előzékeny kiszolgálás. Kellemesen fűtött szoba. Kitűnő ellátás. Naponként és személyenként

12. — P.-ért.